

1555

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

236959 / Freidin Levi

תפילת מנחה, י' שבט תש"נ

"נר מצווה ותורה אור" הדרך לתורה מוארת / התוועדות עם הרבי
חיבתם של ישראל בפתירת כל אחד מחומשי התורה / שיעור בלקוטי שיחות

”בהעלותך את הנרות”, לא פעם עמד הרבי על מעלתו של כל יהודי ויהודי, שהוא “מנורת זהב טהור” כדברי הנביא בהפטר פרשתנו.

כמו אהרון הכהן שתפקידו להעלות את הנרות, כך מוטלת החובה על כל אחד להאיר ולרומם יהודי שני.

בפתח הגליון, במדור ההתוועדות, מובאים דברי הרבי המבארים את הגישה החסידית, לפיה בכדי שהתורה תאיר במוחו וליבו של האדם, כנאמר “פתח ליבי בתורתך”, עליו לעסוק כראוי בעבודת התפילה.

בהמשך מובא מאמר נפלא ותובעני של הרבי העוסק באהבת ואחדות ישראל כפי שמשקפת בפרטי מעשה מנורת הזהב, המרמזת על עם ישראל.

בשיעור בלקוטי שיחות, מסביר הרבי את דברי רש”י על-פי העיקרון לפיו חיבתו של הקב”ה לישראל, באה לידי ביטוי בתחילתו של כל אחד ואחד מחמשת חומשי התורה.

במדור המכתבים מובא מכתב שכותב הרבי לנער צעיר ונבון, המנסה לפלס לעצמו דרך בעבודת ה’ תוך התמודדות עם קשיים.

03 לימוד התורה צריך להיות באופן של “תורה אור”. זה נעשה על-ידי העיסוק בעבודת התפילה כראוי, מתוך ביטול עצמי • תפקידו של אהרון הכהן הוא “להעלות את הנרות”, לרומם כל יהודי, ללא הבט על מצבו ומעמדו הפרטי “אל מול פני המנורה” • **התוועדות עם הרבי**

04 מהי שאלת רש”י, בנוגע לציווי הקרבת הפסח במדבר: “מדוע לא פתח בזו?” הלוא כלל ידוע הוא כי אין סדר מוקדם ומאוחר בתורה? ומהי גנותם של ישראל בכך שקיבלו בהכנעה את ציווי הקב”ה על הקרבת הפסח דוקא בביאתם לארץ ישראל? • ביאור דברי רש”י על-פי העיקרון לפיו כל ספר מחמשת חומשי התורה מתחיל בהדגשת חיבתם של עם ישראל בפני הבורא • **שיעור בלקוטי שיחות**

12 המנורה כמו עם ישראל עשויה מקשה אחת. כל חלק במנורה מייצג זרם ייחודי בעם ישראל וסוג שונה של עבודת הבורא • מיהו “פרח” ומיהו “ירך” וגם איך יהודי צריך להביט על עצמו ביחס ליהודי אחר? • **אור וחיות**

16 נער נבון כותב לרבי על קשיים ממשיים שהוא חווה בדרך העולה בית א-ל. הרבי מעודד אותו מבלי לעשות לו הנחות ומראה לו כי בסופו של דבר, זה תלוי רק בו ומנחה אותו כיצד להתמודד עם הקשיים שהעלה במכתבו • **מכתב מבואר**

פרקי אבות - 15 • עת לדעת - 17 • וארט חסידות - 18 • לוח חב”ד - 19 • שניים מקרא ואחד תרגום - 20 • זמנים ושיעורי השבוע - 32

צעירי אגודת חב”ד באה”ק ת”ו
י”ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרנוב
עורך: שלום בלוי

מו”ל: המרכז לעזרי שליחות, ת”ד 1122 כפר חב”ד

ISSN 7474-0793 • 6084000 • גיליון 1555

לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com

התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ”ש חסידי חב”ד
לחיזוק ההתקשרות ל”ק אדמו”ר רבי
מנחם מענדל בהרה”ק רלו” מליובאוויטש
צוקללה נבג”מ ז”ע

תורה מוארת – על ידי עבודת התפילה

(מהתוועדות שבת פרשת בהעלותך תשכ"ד – תורת מנחם, כרך מ, עמוד 109)

במנורה יש נר ויש אור.

כשם שבנר כפשוטו, יכול להיות שישנה מציאות הנר עם כל הפרטים ואף על פי כן הנר אינו דולק, כמו כן בלימוד התורה יכול להיות מצב שיהודי לומד תורה בהבנה והשגה, אבל התורה אינה מאירה אצלו.

כפי שסיפר חמי הרבי [הרי"צ] על אחד מרבותינו נשיאינו שאמר ליהודי שהיה לומד תורה בהתמדה יומם ולילה, בבקאות וחריפות - שלא די בכך **שהוא לומד** את התורה, אלא שגם התורה צריכה **ללמד אותו**.

וזהו תוכן הציווי "בהעלותך את הנרות" בנוגע לתורה: שלא די בלימוד התורה כשלעצמו, אלא התורה צריכה להיות "תורה **אור**", תורה מוארת ומאירה.

ובנוסף לכך שהתורה מאירה אצל האדם הלומד עצמו, צריכה התורה לפעול ולהאיר גם אצל הזולת, החל מבני משפחתו ועד לחלקו בעולם וכללות העולם, כמו נרות המנורה בבית המקדש, שהאירו גם את העולם.

ולשם כך יש צורך בעבודת התפילה - כשם שאור הנר נעשה על ידי כיליון השמן והתפילה, שעניינו בעבודת השם הוא ביטול החומרנות, הגסות והישות. וזהו עניינה של עבודת התפילה, שבה צריך להתבונן בגדלות הא-ל ובשפלות האדם. והיינו, שגם כאשר הוא למדן ובקי, צריך להכיר בשפלות עצמו ולשמוח על גודל הזכות שניתנה לו להתפלל אל הקדוש ברוך הוא ולהתקרב אליו. ועל ידי הרגשת שפלות עצמו בעבודת התפילה, נעשה לימוד התורה באופן של "תורה **אור**".

וזהו גם מה שנאמר "ונפשי כעפר לכל תהיה, פתח ליבי בתורתך". הדיוק בזה הוא "פתח **ליבי** בתורתך", אף שלכאורה היה מתאים יותר לומר "פתח **מוחי** בתורתך", שהרי בלימוד התורה נוגע בעיקר עניין ההבנה וההשגה שבמוח - כי מדובר אודות מצב שבו יש כבר פתיחת המוח בהבנת והשגת התורה, ובכל זאת צריך להיות עניין הביטול, "ונפשי כעפר לכל תהיה".

ולפי זה מובן מדוע הציווי "בהעלותך את הנרות" נאמר לאהרן דווקא.

"הנרות", לשון רבים, כוללים את כל פרטי חילוקי המדרגות שבבני ישראל. ועל זה הצטווה אהרן "בהעלותך את הנרות" - שאף על פי שיש נרות רבים שמחולקים זה מזה, עניינו של אהרן הוא להעלות את הנרות מלמטה למעלה ולהדליקם שיהיו מאירים "אל מול פני המנורה", שיתאחדו כולם לעשות רצונו יתברך. וכדברי המשנה אודות אהרן: "אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

וגם זה קשור עם עבודת התפילה, כפי שמביא רבינו הזקן בסידורו: "נכון לומר קודם התפילה: הריני מקבל עליי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך". ומובן, שמצד אהבת ישראל, הפעולה של עבודת התפילה, שתהיה התורה באופן של "תורה **אור**", היא לא רק בנוגע לעצמו, אלא גם בנוגע לזולת ואף לכל בני ישראל.

פסח יוצא מן הכלל

מיד עם צאתם של בני ישראל מארץ מצרים, מצווה אותם השם לחגוג מדי שנה בתאריך זה את ליל הסדר. מאז, כבר שלושת אלפים ושלוש מאות שנה ברצף, עם ישראל שומר על המסורת. בלילה הזה אנו מסבים סביב שולחן הסדר, אוכלים מצות, שותים יין ומספרים על יציאת מצרים.

אחד המרכיבים הבולטים בליל הסדר - עד חורבן בית המקדש והגלות - הוא קרבן הפסח, אותו היו שוחטים ומקריבים על המזבח בערב החג ואת בשרו אוכלים בליל הסדר. מאז חורבן הבית נעדר מליל הסדר שלנו המרכיב העיקרי כל כך, ובמקומו חז"ל הוסיפו 'תזכורות' על קרבן הפסח שחסר, כמו הזרוע בקערת ליל הסדר והאפיקומן שנאכל בסופו. אנו אף מתפללים להשם על בניין הבית בלילה הזה ומבקשים ש"נאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים", והלילה מסתיים בקריאה של השתוקקות על מה שלא הספקנו לעשות בשנה זו - "לשנה הבאה בירושלים!".

זה המקום ללמוד שבשונה מקורבנות אחרים - כמו התמיד שהוקרב בכל יום, קורבנות המוספים שהוקרבו בכל שבת וחג - קרבן הפסח הוקרב לראשונה אחרי הכניסה לארץ ישראל. כך אומר משה לבני ישראל, עוד במצרים, כאשר הוא מצווה אותם על הקרבת קרבן הפסח בליל מכת בכורות!:

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, מִשְׁכּוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסֶח...
וְהָיָה כִּי תֵבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְתֵן ה' לָכֶם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר, וְשִׁמַּרְתֶּם אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת.

המשמעות הפשוטה¹ של דברי השם היא כי בעת המסע במדבר ליל הסדר ייראה כפי שהוא בימינו, ללא קרבן הפסח. את קרבן הפסח מקריבים רק בארץ ישראל.

ככה זה היה: בני ישראל קשרו את הכבשים למיטותיהם כבר ב' בניסן, שחטו את קרבן הפסח הראשון במצרים ואכלו אותו בלילה הגורלי של מכת בכורות. זה היה קרבן הפסח הראשון. והפסח הבא הוקרב רק כעבור ארבעים שנה, שנות הנדודים במדבר. בכל השנים האלה, חגגו את חג הפסח אבל לא הקריבו את הקרבן³.

אלא שבפרשת השבוע שלנו אנו קוראים על ציווי חריג ויוצא מן הכלל. בשנה הראשונה של חגיגת הפסח במדבר, השם

1. שמות, יב, כא. כה.

2. מכילתא על הפסוק וכן ברש"י על הפסוק.

3. למען האמת, התוכנית המקורית הייתה 'לפסח' רק קרבן פסח אחד, שכן מיד אחרי קבלת התורה היו אמורים בני ישראל להמשיך ישירות אל הארץ המובטחת. אלא שבעקבות חטא המרגלים (שאירע בט' באב, כמספר חודשים לאחר חג הפסח), נדחת הכניסה לארץ ישראל בארבעים שנה, ובני ישראל מתעכבים במדבר. וכן, כל אותם ארבעים שנה חוגגים עם ישראל ללא קרבן פסח, אותו יקריבו רק בכניסה לארץ, בימות יהושע.

שיעור בלקוטי שיחור

הבלתי אפשרי – אפשרי!

ככל שמתעמקים בסיפור הקרבת הפסח במדבר, מבינים עד כמה הוא מופלא ויוצא דופן.

יש כאן גילוי של החיבה המיוחדת של השם כלפי בני ישראל, הבאה לידי ביטוי בפתיח של כל אחד מחמשת החומשים, וגם מסר נוקב ואקטואלי לחיים.

השיחה המלאה – בלקוטי שיחות, חלק כג, שיחה ראשונה לפרשת בהעלותך

מצווה באופן חד-פעמי להקריב קרבן פסח. נקרא את הפסוקים ונשים לב שלא מדובר על חזרה על הציווי שנאמר במצרים, אלא במצווה חדשה ויוצאת דופן⁴:

וידבר ה' אל משה במדבר סיני, בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים, בחדש הראשון, לאמר: ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו.

זה בהחלט אירוע חריג. זה כמו שהקדוש ברוך הוא יורה באופן חד-פעמי לאדם שאינו כהן לברך ברכת כהנים. משה רבינו מוסר לבני ישראל את הידיעה המפתיעה, הם מאושרים מההזדמנות שניתנה להם ומקריבים את הפסח בשמחה⁵:

וידבר משה אל בני ישראל, לעשת הפסח, ויעשו את הפסח בראשון, בארבעה עשר יום לחדש, בין הערבים, במדבר סיני, ככל אשר צוה ה' את משה, כן עשו בני ישראל.

כפי שמסביר רש"י⁶:

לא נתחייבו במדבר אלא פסח אחד שעשו בשנה השנית, על פי הדבור [הוראה מיוחדת מהשם].

ואז מתרחש אירוע נוסף ומפתיע לא פחות: קבוצת אנשים ניגשת למשה רבינו ומספרת לו שבעת הקרבת קרבן הפסח הם היו טמאים בגלל שהייה ליד מת, ולכן נבצר מהם להשתתף בהקרבה ולהקריב את הקרבן החד-פעמי. כך הם אומרים⁷:

ויאמרו האנשים ההמה אליו: "אנחנו טמאים לנפש אדם, למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במעדו בתוך בני ישראל?"

משה רבינו מעביר את הטענה להשם, וכאן קורה משהו מפתיע. למרות שכללי ההלכה לא משתנים ואנו שומרים עליהם בקפידה אלפי שנים, למרות שהמצוות אינן נקבעות לפי אמות מידה אנושיות כי אם בהחלטה ורצון של השם

4. במדבר, ט, א"ב.

5. במדבר, ט, ד"ה.

6. שמות שם.

7. במדבר ט, ז.

ולכן לא משתנות בהתאם לנסיבות - באופן מפתיע, בקשתם נענית. השם נותן 'מועד ב' לקרבן פסח למי שלא יכול היה להקריב אותו בחודש ניסן. כך נוצר "פסח שני", אותו מקריבים בארבעה עשר לחודש אייר.

התקדים הזה נקבע לדורות, כך שמי שנבצר ממנו להקריב את הפסח יקריב "פסח שני"⁸:

איש איש כי יהיה טמא לנפש, או בדרך רחקה לכם, או לדרכיכם, ועשה פסח לה'. בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אותו.

בזמן שבית המקדש היה קיים, "פסח שני" היה יום חג בעבור קבוצה של אנשים ש'פספסו' את הפסח הראשון, וכל עם ישראל שמח איתם בחגיגתם. עד היום אנו מציינים את יום 'פסח שני' כיום שמחה, אוכלים בו מצות ולא אומרים 'תחנון'.

זהו סיפורם המפתיע של הפסח שנעשה באופן חד פעמי במדבר, והציווי על פסח שני לדורי דורות שבא בעקבותיו.

לסיכום, יש לנו ארבעה סוגי קורבנות פסח:

א. **קרבן הפסח הראשון** שהקריבו בני ישראל במצרים בליל מכת בכורות.

ב. **פסח בשנה השנייה** - קרבן הפסח היחיד שנעשה במדבר, כהוראה חד פעמית.

ג. **פסח שני** - מועד ב' ("ד באייר) של הפסח, עבור מי שפספס את מועד הקרבת הפסח המקורי.

ד. **קרבן פסח ה'רגיל'** שהוקרב מדי שנה, למעלה מאלף שנה, מהכניסה לארץ ועד החורבן.

מה לא בסדר?

גדול פרשני המקרא, רש"י, פותח את פירושו על הסיפור הזה בהבהרה: "אין סדר מקדמים ומאחר בתורה". כלומר, התורה איננה מספרת את סיפוריה בסדר כרונולוגי.

במבט שטחי אפשר לחשוב שהסיפורים שמספרת התורה ברצף אירעו בזה אחר זה, אך האמת היא שסדר הסיפורים בתורה **מתעלם לחלוטין** מהסדר הכרונולוגי. התורה יכולה לספר

8. במדבר ט, י"א.

מובנת:

הרי "למדת שאין סדר מוקדם ומאוחר בתורה".

ואם כן, מהי השאלה "למה לא פתח בזו"? הלא זה עתה נאמר שזהו משום ש"אין סדר מוקדם ומאוחר בתורה"!

אם התורה מתעלמת מהסדר הכרונולוגי, הרי אין כל מקום לשאול למה לא התחלנו בסיפור זה ולא בסיפור אחר!

יש כאן ממש פרדוקס בתוך דברי רש"י. רש"י מתחיל בקביעה שהתורה מתעלמת מהסדר הכרונולוגי. כלומר, אין שום בעיה בכך שהחומש נפתח בסיפור מחודש אייר ואחר כך מסופר על סיפור שהתרחש בחודש ניסן. ומיד אחר כך הוא תמה למה הפרשה לא מסודרת לפי הסדר הכרונולוגי!

במילים אחרות, השאלה על רש"י היא: למה שהתורה כן תתחיל עם הסיפור הזה דווקא? והשאלה השנייה היא על התשובה של רש"י:

מהו תוכן ה"גנות" כאן?

והלא רש"י כבר פירש לפני כן, ש"תלה הכתוב מצוה זו" (קרבן פסח) בביאתם לארץ, ולא נתחייבו במדבר אלא פסח אחד שעשו בשנה השנית על פי הדבור".

והיינו שנצטוו בפירוש להקריבו רק בארץ ישראל. וממילא, הקרבת הפסח במדבר (מלבד בפעם הראשונה) הייתה אסורה, שהרי אסור להקריב על המזבח דבר "אשר לא ציווה אותם".

ואדרבה - הקרבה זו במדבר הייתה רק על פי הדיבור!

על דברים שקרו בזמן מסוים, ואז לחזור ולדבר על דברים שקרו הרבה קודם, ושוב לספר על דברים שהתרחשו בתקופה מאוחרת יותר.

הכלל הזה הוא כלל פשוט לכל מי שלמד חומש, והוא מוכר כבר מהפרקים הראשונים בתורה, פרקי סיפור הבריאה. כך למשל, הפרק הראשון בתורה מספר על בריאת האדם, הפרק השני מתחיל לספר על שלב קודם בריאתו.

הסדר לפיו מסופרים הסיפורים בתחילת ספר במדבר הוא הוכחה ברורה לכך: ספר במדבר נפתח במפקד בני ישראל שנערך בתחילת חודש אייר, קצת יותר משנה לאחר יציאת מצרים. ואז (בפרשת נשא) 'קופצים' אחורה לסיפור על חנוכת המשכן, שנערכה כחודש לפני כן, בראש חודש ניסן.

ומיד אחרי ההבהרה הזו, כי "אין סדר מְקֻדָּם וּמְאַחֵר בַּתּוֹרָה", שואל רש"י שאלה:

וְלִמָּה לֹא פִתַּח בְּזוֹ?

ותשובתו של רש"י היא:

מִפְּנֵי שֶׁהָיָה גִּזְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל אַרְבָּעִים שָׁנָה שָׁהוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, לֹא הִקְרִיבוּ אֵלָּא פֶּסַח זֶה בְּלִבָּר.

במילים פשוטות, השאלה ששואל רש"י היא: למה סיפור קרבן הפסח במדבר לא פותח את ספר במדבר? ועל כך הוא עונה שהסיפור הזה 'לא מכבד', משום שהוא מזכיר לנו שעם ישראל לא הקריב קרבן פסח בכל שנות הנדודים במדבר.

על דברי רש"י מקשה הרבי שתי קושיות.

קודם כל - על פניו, השאלה של רש"י כלל לא

שהוא ציווי מיוחד ע"פ הדבור, דאל"כ הרי זמנו ופרטי עשייתו כבר מפורשים (כמו שכתבו מפרשי התורה). ואם רש"י כאן קאי להטיה שנתחייבו גם במדבר - הו"ל לפרש ולבאר הצורך בציווי ה' עוד פעם. ולהעיר מפרש"ט, ט, ד. ובמפרשי רש"י שם.

ד. ע"ד (ל' הכתוב) שמיני י, א.

ה. ברע"ב על פרש"י כאן כתב (ועד"ז בבאר מים חיים כאן) "וי"ל משום דהיינו טעמא שלא נתחייבו מפני שלא מלו במדבר כדכתי' בספר יהושע כי לא מלו אותם בדרך וכת' כל ערל לא יאכל בו והטעם שלא מלו היה מפני שלא נשבה רוח צפונית לפי שהיו נוזפין ומגדלין מפני עונותיהם וסכנה ה' להם אם ימולו והיינו גזתן של ישראל הכי אימתר בגמרא" (וראה גם רמב"ן פרשתנו עה"פ. ועד"ז הוא בתוס' קדושין לו, ב ד"ה הואיל בתירץ הב'. אלא שבתוס' שם מביא א' לפי הדיעה שגם במדבר נתחייבו (בתוס' שם קאי על פרש"י שבפרשתנו. ואולי י"ל שלפני בעלי התוס' לא היה הפירוש הנ"ל

א. בא יב, כה. ראה פירושו שם יג, ה.

ב. כ"ה בדפוס רש"י שלפנינו. וברא"ם העתיק מפרש"י "עבודה זו" כמו שהוא במכילתא. וכ"ה בדפוס ראשון וכמה כת"י רש"י (שתח"י). ושם המשך הלשון ברש"י "מביאם לארץ ואילן" (ע"ד לשון המכילתא). ובסוף לשון רש"י, "ועל פי הדבור".

ג. ומובן שדוחק גדול לומר, שלפי פרש"י בפרשתנו, אין מצות קרבן פסח תלוי בביאה לארץ (ומה שנאמר ל' ביאה בפסח הוא לומר לך עשה מצוה זו בשביל שתיכנס לארץ) כמ"ש הרא"ם כאן (בפירוש הא') ועוד, דהספרי והמכילתא (מקור פרש"י בא שם) הם מדרשות חלוקות - כי, כמדובר כמה פעמים (ראה לקו"ש [המתורגם] חט"ו ע' 423 ובהנסמן שם הערה 13), אין זה מתאים שרש"י יפרש במקום אחד היפך פירושו במקום אחר מבלי שיעיר ע"ז. ובפרט שכל תוכן פרשה זו שהוא ציווי ה' על עשיית הפסח, מדגיש

הייתכן לומר שאי-הקרבת קרבן פסח במדבר נחשבת לעם ישראל כ'גנות'!?

אכן, מפרשים שונים⁹ חיפשו הסברים שתולים את האשמה על חוסר ההקרבה בבני ישראל עצמם. אך רש"י עצמו הרי סובר שאין כל חובה להקריב קרבן פסח במדבר. אז איזו גנות יש כאן!? הדבר דומה לאדם שחש אי נעימות לדבר על סדר היום שלו בשבת, משום שאז יגלו שלא הניח תפילין ביום זה... או לאדם שלא מספר על בן שני שנולד לו, כי הוא לא ערך לו פדיון הבן...

האהבה פותחת

כדי למצוא את ההסבר לשאלתו של רש"י ולתשובה, נפנה לסקירה מעניינת ונשים לב לסיפור או הנושא הפותח את כל אחד מחמשת החומשים. אם נקרא את הפתיח לכל ספר לפי הפרשנות של רש"י, נראה שהתורה בוחרת להתחיל כל ספר בתורה במחמאה או אזכור חיובי לעם ישראל.

ספר בראשית פותח בסיפור בריאת העולם. רש"י מסביר שהתורה פותחת בסיפור הבריאה בכדי להבהיר שארץ ישראל שייכת לעם ישראל, מכוח זה שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם כולו

9. רע"ב על פרש"י כאן, ועוד. וראה בהערה ה, ביאור באריכות גדולה מדוע רש"י איננו מקבל הסבר זה.

והוא זה שהעניק להם אותה.

ספר שמות מתחיל בסיפור ירידת בני ישראל למצרים, כשהתיאור נפתח בפירוש שמותיהם של שנים עשר השבטים. רש"י מסביר שזו מחווה שמבטאת את החביבות של בני ישראל בעיני השם (כמו סבא המונה את שמות נכדיו).

ספר ויקרא נפתח במילים "ויקרא אל משה". בדרך כלל, כאשר השם מתגלה לנביא הוא לא 'קורא לו' לפני כן אלא מדבר אליו ישירות. רש"י מסביר כי "הקריאה", הזימון של משה, מביעה את החיבה של השם למשה ולעם ישראל.

ספר במדבר נפתח במפקד כללי של בני ישראל, דבר הנובע מחביבותם של בני ישראל בעיני השם, (כמו אספן שסופר פריטים באוסף שחביב עליו במיוחד).

ספר דברים נפתח כך: "אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן, בְּמִדְבַּר, בְּעֶרְבָה, מִזֶּה סוּף, בֵּין פָּאָרְן וּבֵין תַּפֵּל, וּלְבָן, וְחֻצְרֹת, וְדִי זָהָב". מאחורי שמות המקומות מסתתרת ביקורת חריפה, כשכל אתר כזה מציין אירוע או חוויה שלילית שקרו לאורך המסע במדבר. רש"י מסביר שמפני חביבותם של בני ישראל בעיני השם, התורה לא נוקבת בביקורת בצורה מפורשת אלא מצניעה אותה ורק מרמזת עליה.

כעת נבין מדוע רש"י מצפה שספר במדבר יפתח בסיפור קרבן הפסח במדבר:

ועוד – שבואו יהיו כו"כ מבני" שהיו בגיל שכבר הפסיקו להוליד (ראה פרש"י לך יז, יז. ובארוכה – לקו"ש [המתורגם] ח"כ ע' 87 ואילך) ומשה ואהרן בראשם. וכן היו כו"כ שהגיעו לגיל בר-מצוה במשך שנתיים אלו, ועדיין לא נשאו נשים ולא נולדו להם בנים – וכל אלו מחוייבים – ע"פ הני"ל – להקריב את הפסח.

והנה כו"כ שקו"ט אם המיעוט עשו את הפסח. דלפי פשוט דברי התוס' קדושין (רמב"ן עה"ת כאן. ובחידושי לבימות עב, א. ור"ק ורלב"ג יהושע שם. רע"ב שם. ועוד) משמע שלא עשו, כמו שכתבו המפרשים בקדושין שם (ראה מהר"ט שם טעם הדבר. שו"ת אבן"ז או"ח ח"ב בסופו ס' תקלת).

אבל בריטב"א יבמות שם ד"ה טמא "אבל מכאן ואילך לא עשו פסח הערלים (דכאן נחשב "ערלו" וזכרו באונס (ואינה מעכבת בו" – ל' הריטב"א שם) הרי כתבו התוס' ביבמות (שם ד"ה משום) בפירוש הספרי "גגנות של ישראל ספר הכתוב שלא עשו אלא פסח אחד" – "דעשו פסחים אבל לא עשו כתיקונן אלא אחד" (ועד"ז הוא בתוס' הרא"ש יבמות שם. ומוסיף: "כלומר בשביל שהיו ערלים אע"פ דאנה מעכבת מ"מ לא ה"י ממש כתיקונן"). אשר לפי הני"ל אין כן דעת התוס' קדושין שם. רמב"ן שם. ועוד. וראה יד דוד שם. מפרשים לתוס' יבמות שם.

אבל יש מפרשים (ראה לימודי ה' לימוד רא. אמבואה דספרי לספרי זוטא ושערי המלך) בתוס' שם, וראה יד דוד שם) הרי לפי זה צריך לומר שבמשך שנתיים (מצי"ע עד חודש ניסן דשנה השלישית) הנה לכאורה מבני" נולד בן זכר (ברש"י שבת פט, רע"ב ד"ה שפרו רובו) דכל אחד נעברה אשתו וזכר במצות שובו לכם לאהליכם. אבל בפשט אין כל רמז ע"ז. ולהעיר שגם רש"י שם מסיים "ולא ידענא היכא רמיאז" או עכ"פ לרובם (כ"ה לכאורה לדעת התוס' קדושין שם. וכן מפורש ברלב"ג יהושע שם, ג).

ברש"י פ' בא. וראה משכיל לדוד לרש"י שם ד"בכל הספרים אשר לפני חסר כאן דבור שלם". וכן ליתא בדפוס שני שלפנינו וכמה כ"ר רש"י (שתח"י). אמנם מובן שדוחק לפרש בפרש"י בא, שזה שלא נתחייבו הוא לפי שלא מלו במדבר, שהרי (א) עדיין לא למדנו שלא מלו במדבר, (ב) לשון רש"י הוא "תלה הכתוב מצוה זו בביאתם לארץ".

ונוסף לזה (את"ל שגם לדעת רש"י בפשט"מ – מ' מילת זכרו (לשון הרע"ב שלא מלו במדבר כו' וכתבי כל ערל לא יאכל בו" הוא ע"ד לשון התוס' קדושין שם "שהיו רובם ערלים וכתבי כל ערל לא יאכל בו". היינו שהם עצמם היו ערלים. אמנם לפי זה, בשנים הראשונות במדבר לא היו רובם ערלים, והיו יכולים רובם לעשות הפסח. וצריך לפרש כוונתם דבניהם היו ערלים, ומילת זכרו מעכבת, כמ"ש ברמב"ן ורא"ם כאן. – ראה בכ"ז מפרשים לקדושין שם, יד דוד (קדושין שם. ושי"ט). ועוד) מעכבתו מלאכול בפסח (אבל רש"י לא הביאו בפירושו עה"ת בא, יב, מח. והרי גם במכילתא שם דעת ר"י היא שאין מילת זכרו מעכבתו מלאכול בפסח) (כמ"ש במכילתא בא, יב, מח. יבמות ע"ב, ב, ועוד), ואשר גם היכא דלא אפשר למול (ברש"י ברכה לט, טז: שותם שנולדו במדבר של ישראל לא מלו את בניהם כו'. ולא כתב לפי שלא נשבה רוח צפונית וכיו"ב (כבימות עב, רע"א). וכמו שכתב בפירושו ליהושע ה' (ב, באופן הני"ל מעכבת (כברמב"ן עה"ת שם. ח') הרמב"ן יבמות שם. ור"ק יהושע שם. ובמפרשים הני"ל (מהרי"ט ושערי המלך) בתוס' שם, וראה יד דוד שם) הרי לפי זה צריך לומר שבמשך שנתיים (מצי"ע עד חודש ניסן דשנה השלישית) הנה לכאורה מבני" נולד בן זכר (ברש"י שבת פט, רע"ב ד"ה שפרו רובו) דכל אחד נעברה אשתו וזכר במצות שובו לכם לאהליכם. אבל בפשט אין כל רמז ע"ז. ולהעיר שגם רש"י שם מסיים "ולא ידענא היכא רמיאז" או עכ"פ לרובם (כ"ה לכאורה לדעת התוס' קדושין שם. וכן מפורש ברלב"ג יהושע שם, ג).

משום שאם התורה 'מחפשת' משהו חיובי שיבטא את המעלה והחביבות של עם ישראל, למה לא פתח בזו"? איך 'ויתרו' על סיפור מיוחד כל כך, שמבליט את השבח של בני ישראל?

מה בסיפור הזה מספר לנו על "מעלתם וחביבותם של בני ישראל"? - ראשית, בכך שהם מציינים ומקיימים את רצון השם במילואו. שנית, יש כאן סיפור על האהבה הגדולה של השם לעמו, בכך שהוא 'חורג מהכללים' ומעניק להם אפשרות לקיים מצווה למרות שלפי הספר הם לא חייבים בה. ולא רק זה, חלק מבני ישראל עוד 'מתעקשים' שייטנו להם הזדמנות חוזרת לקיים את המצווה - וגם מקבלים!

האם זה לא סיפור שכולו "מעלתם וחביבותם של ישראל"?! - כעת השאלה של רש"י זועקת: "וְלָמָּה לֹא פָתַח בְּזוֹ"? למה לא 'עושים עניין' מהסיפור המיוחד הזה ושמים אותו בפתיחת הספר?

ביאורו של הרבי, המראה לנו את ה'שבח' וה'חביבות' של בני ישראל בסיפור הזה, הוא גם לקח גדול בעבורנו. אנו לומדים מכאן כיצד צריכים להיות המבט והגישה שלנו לקיום המצוות.

לעיתים אנו חשים שהתורה והמצוות הן 'נטל', חובות שאנו מוכרחים לקיים כי כך השם ציווה עלינו ואין לנו דרך להתחמק מהן. לפעמים אנחנו 'נושמים לרווחה' ביום שבו לא צריך לומר 'תחנון', כאשר החלק היומי בשיעור התורה שלנו הוא קצרצר, ומאשרים כשהלחמנייה היא 'מזונות' ואין צורך ליטול ידיים ולברך ברכת המזון.

כאן אנחנו למדים שהגישה הנכונה אל המצוות הפוכה בדיוק: המצוות הן 'כיף', לא עול. הנה, השמחה הגדולה אצל בני ישראל היא מכך שהם מצווים במצווה חדשה, ומי שפספס נגיש אל משה ומבקש הזדמנות נוספת!

'תחנון' וברכת המזון הם הזדמנות נוספת לדבר עם בורא עולם, כל דקה של לימוד תורה היא רווח נקי, וכל מצווה שאנו זוכים לקיים היא מפגש נוסף עם אלוקים, כך באמצע היום!

אם זו תהיה הגישה שלנו למצוות, גם

בהכרח לומר ששאלת רש"י כאן "ולמה לא פתח בזו" היא מפני שפרשה "זו" מבטאת את מעלתם וחביבותם של בני ישראל, ולכן, לכאורה, היה מתאים יותר שבה תהיה פתיחת ספר במדבר.

היה מתאים, שפתיחת ספר במדבר תהיה במעלתם של בני ישראל, שקיימו בפועל את ציווי השם "ויעשו את הפסח" [בראשון בארבעה עשר יום לחודש בין הערביים במדבר סיני] ככל אשר ציווה השם את משה כן עשו בני ישראל", בשלמותו ובמילואו - בכך שכל בני ישראל הקריבו את קרבן השם במועדו, במשכן, כפי הנדרש".

מעלתם וחביבתם של בני ישראל בכך שהקדוש ברוך הוא ציווה אותם במצווה מיוחדת, שמצד עצמם לא היו מחויבים בה באותה שעה (במדבר), ודבר זה עצמו כבר מורה על שבחן וחבתן של ישראל.

יתר על כן: כאן באים לידי ביטוי מעלתם ושבחם של בני ישראל - כמה גדול היה רצונם לקיים את ציווי השם, עד שאפילו "אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח", אף הם תבעו וטענו "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן השם במועדו?",

וכן חבתם של בני ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שקיבל את טענתם ובקשתם "למה נגרע", ונתן להם את האפשרות להשלים את החיסרון ולהקריב קרבן פסח שני!

המניע הוא לא "מה היה קודם", שהרי רש"י עצמו לימד אותנו ש"אין סדר מוקדם ומאוחר בתורה". המניע הוא **תוכן** הסיפור. בגלל מה שמסופר שם, סיפור הקרבת הפסח במדבר אמור היה לשמש כפתיח לספר במדבר.

ו. להעיר מלשון רש"י בתחלת פירושו על התורה "לא ה' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל" (וראה בארוכה לקו"ש ח"ע' 3 ואילך).

ז. פרשתנו ט, ה.

ח. ראה ספרי עה"פ שם: להודיע שבחן של ישראל שכשם שאמר להם משה כן עשו.

ט. ט, ו-1.

הילדים שלנו ירגישו זאת ובעצמם יבינו כמה טוב 'לחטוף' עוד ועוד מצוות!

אין בלתי אפשרי!

לאחר שהבנו את השאלה של רש"י, נוכל להבין גם את תשובתו. נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

החביבות שאנו רואים בפרשה זו - הציווי על הקרבת הפסח במדבר (כהוראת שעה) ופסח שני - נושאת בתוכה ענין של גנות: אף על פי ש"תלה הכתוב מצווה זו בביאתם לארץ", מכל מקום, אין זה דומה לשאר מצוות התלויות בביאה לארץ, שעצם חיובן שייך רק משיבואו בני ישראל לארץ, ואילו הקרבת קרבן פסח שייכת גם במדבר, אלא שבנוגע לפועל¹ לא חייבם הקדוש ברוך הוא במצווה זו עד ביאתם לארץ².

ויתירה מזו רואים אנו בפרשה זו, שמצד הבקשה והטענה של מתי מספר מישראל "למה נגרע", נתן הקדוש ברוך הוא זמן לקרבן פסח ב"ד באייר, כדי שיוכלו להקריב את קרבן הפסח - מאורע שלא מצינו בשום מצווה אחרת או קרבן אחר! ומתעוררת השאלה: איך יתכן שבכל שלושים ותשע השנים שהיו בני ישראל במדבר לא תבעו וביקשו מהקדוש ברוך הוא "למה נגרע", שרצונם להקריב את ה"קרבן להשם", קרבן הפסח - ובפרט שהוא הקרבן שהצילים במצרים³ והביא לגאולה ממצרים⁴!?

ובמכל שכן וקל וחומר: ומה כשאחדים מישראל טענו "למה נגרע", נתן להם הקדוש ברוך הוא אפשרות להקריב את

קרבן הפסח, על אחת כמה וכמה שאילו היו כל ישראל מבקשים ותובעים מהקדוש ברוך הוא, ביודעם שקרבן זה אינו דומה לשאר המצוות התלויות בארץ, שרצונם להקריב את קרבן הפסח כמו שעשו במדבר בשנה השנית, בוודאי היה הדבר עולה בידם.

וזהו "גנותן של ישראל, שכל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא הקריבו אלא פסח זה בלבד". אילו היו בני ישראל מבקשים מהקדוש ברוך הוא "למה נגרע", הייתה בקשתם מתקבלת והיו מקריבים את הקרבן כל ארבעים השנים!

למרות שהסיפור בהחלט מלמד על "מעלתם וחביבותם" של בני ישראל, יש בו גם קצת 'גנות' ולכן הוא לא מתאים לשמש כפתח של ספר בתורה.

איפה ה'גנות' כאן? נעיין שוב בסיפור.

בני ישראל יודעים שאת קרבן הפסח מקריבים רק בארץ ישראל. הם מתכוונים לליל הסדר השני בהיסטוריה, ובעצם הם עומדים לציין בפעם הראשונה את הניסים האדירים שראו במו עיניהם רק בשנה שעברה, את התהליך הלא-ייאמן שעברו במשך השנה האחרונה - יציאתם מעבדות לחירות, הפיכתם לעם, קבלת התורה ובניית משכן להשם. רגשות עזים של שמחה והודיה להשם ממלאים את ליבם במהלך ההכנות לפסח. אך מאידך, ברור להם כי השנה יחגגו את הסדר ללא קרבן פסח.

והנה, מגיע משה רבינו עם בשורה נפלאה: השם אמר להקריב את קרבן פסח במדבר. והדבר הזה מגלה לעם ישראל דבר שהם לא ידעו עד כה. כשהיינו במצרים, הם אומרים לעצמם, משה אמר לנו שאת קרבן הפסח הבא נקריב רק בארץ ישראל. אבל עכשיו אנחנו מבינים שזה לא בדיוק כמו כל המצוות התלויות בארץ. יש עוד מצוות שאותן מקיימים רק בארץ ישראל, אבל הן באמת תלויות בהיאחזות באדמת ארץ ישראל. למשל, כדי לקיים את שנת השמיטה דרושה קרקע בארץ ישראל, כדי להפריש תרומות ומעשרות דרושים פירות ארצישראליים. בלי זה, זה פשוט לא אפשרי. אבל קרבן הפסח שונה מכל אלו. הנה, השם מצווה להקריב פסח, אפילו שאנחנו עדיין במדבר.

י. ראה פרש"י מסעי לד, ב.

יא. להעיר מגו"א לפרש"י כאן.

יב. וי"ל שזהו דיוק לשון רש"י "ולא נתחייבו במדבר אלא פסח אחד בלבד שעשו בשנה השנית על פי הדבור", ולא כבמכילתא שם "תלה הכתוב לעבודה זו מביאתן לארץ ולהלן", ולא נאמר שם מלבד פסח אחד - כי לדעת המכילתא י"ל דהוי בגדר הוראת שעה ואינו בגדר דהקרבת הפסח כמו שהוא בא", משא"כ לדעת רש"י ש"פסח אחד" זה הוא באותו גדר החיוב דפסח דורות.

יג. כמ"ש (בא יב, יג) וראיתי את הדם ופסחתי עליכם גו'.

יד. ראה פרש"י בא שם, ו.

ללמוד כל יום חצי שעה חסידות לפני התפילה - זה אפשרי! לתת מעשר מהמשכורת לצדקה - זה אפשרי! לסיים את הש"ס - זה אפשרי! לעשות מהפך בחיים גם כשאנו רחוקים מ'גיל העשרה' - זה אפשרי!

כל דבר הוא אפשרי. אלה אנחנו שצריכים להשתחרר מהדפוסים והתבניות שלנו, ותמיד לחשוב בגדול. גם אם זה נראה בלתי אפשרי, צריך לנסות, ובכל מקרה, להתפלל ולבקש מהשם שיעזור לנו להגשים את החלומות הגדולים.

רבה של הממלכה הבריטית, הרב יונתן זקס ז"ל, בהיותו סטודנט צעיר, נכנס לפגישה עם הרבי, כדי לבקש מענה על שאלות פילוסופיות שונות.

במהלך הפגישה, הרבי הפציר בו לעסוק בחיזוק הזהות היהודית בקרב חבריו הסטודנטים היהודים.

הרב זקס התחמק מכך בנימוס, והתחיל לענות תשובה דיפלומטית: "במצב בו אני מוצא את עצמי..."

אך הרבי - בצעד נדיר - קטע את דבריו, ואמר לו: "אדם איננו 'מוצא את עצמו במצב', אלא מכניס את עצמו למצב".

בעקבות פגישה זו, הרב זקס החל לעסוק בהפצת יהדות, והפך לימים לרבה של בריטניה ואחד הרבנים המפורסמים והמשפיעים ביותר בדורנו.

מנהיגות אמיתית

נסיים בנקודה נפלאה נוספת שמשלימה את העניין, ונקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

לפי זה עולה השאלה: איך יתכן שמשנה ואהרן וכיוצא בזה לא ביקשו ולא פעלו אצל הקדוש ברוך הוא להקריב את קרבן הפסח בכל משך שלושים ותשע השנים שהיו במדבר?

והביאור בזה:

אילו היו משה ואהרן מבקשים מהקדוש ברוך הוא להקריב את קרבן הפסח, והיו

ברגע שבני ישראל מצווים להקריב את קרבן הפסח במדבר פעם אחת, המחסום נפרץ. העובדה הזו מנפצת לבני ישראל את הקיבעון המחשבתי: גם מה שהיה ברור שאי אפשר לעשות - הוא בעצם אפשרי, אם השם רוצה. הם הולכים לחגוג השנה עם קרבן פסח, במדבר.

והסיפור ממשיך: חבורת 'עקשנים' שפספסו את התאריך של קרבן פסח, מבקשים מועד ב' - ומקבלים אותו. כך השם שובר להם מוסכמה נוספת, ומלמד אותם שאפשר ליזום ולבקש ממנו את הבלתי אפשרי - וגם לקבל. 'פסח שני' אמור להפיל להם את האסימון, כי הוא צועק: אין דבר שהוא בלתי אפשרי!

היה מצופה מעם ישראל להבין את המסר וללכת עוד צעד אחד קדימה: לבקש מהשם גם בשנים הבאות 'אישור חריג' להקריב את קרבן הפסח. אבל משום מה, בני ישראל נשארים באותה תפיסת עולם, באותו קיבעון מחשבתי. הם ממשיכים ללכת 'לפי הספר' ואומרים, 'מה שאי אפשר - אי אפשר'.

בני ישראל עדים לכך ש'הבלתי אפשרי' - אפשרי, שאפשר לפרוץ כל פרדיגמה וכל קיבעון מחשבתי ולשאוף לטוב ביותר. ולכן, העובדה שבמשך שלושים ושמונה שנים נוספות הם שתקו וקיבלו כמובן מאליו את זה שפסח מקריבים רק בארץ, לא בדיוק נרשמת לזכותם. וזו הסיבה שלמרות היופי בסיפור הזה, נמנעה התורה מלפתוח בו את ספר במדבר.

אנו רגילים למשפטים כמו 'אין דבר אבוד' ו'אסור להתייאש'. אנו משננים לעצמנו שוב ושוב שמכל נפילה אפשר לקום ותמיד אפשר לתקן.

אבל כאן הרבי מלמד אותנו דבר הרבה יותר עמוק ועוצמתי: סיפור הפסח אומר לנו כי עלינו לצאת לגמרי מהקיבעון המחשבתי שלנו. אסור לנו להסתכל על שום סיטואציה כמצב נתון, כדבר שאי אפשר לפרוץ או לשנות. 'הגנות' של עם ישראל היא בכך שהם 'השלימו' עם הכללים שהשם קבע, הם הפסיקו לשאוף ליותר.

והמסר מהסיפור הזה עבורנו הוא: אין מצב, דרגה או משהו בעולם שאנו צריכים 'להשלים' איתו ולהסתכל עליו כרחוק מאיתנו!

קרבן הפסח במשך שלושים ושמונה שנים!

לאורך כל השיחה הרבי חוזר שוב ושוב על המעלה הגדולה של הדיבור בשבחים ובמעלתם של בני ישראל, וההקפדה הגדולה שלא להזכיר את גנותם.

זו הסיבה לכך שהסיפור של קרבן פסח היה צריך לפתוח את ספר במדבר; זו גם הסיבה לכך שבהחלטה הסופית התורה 'מוותרת' עליו; וזו גם הסיבה לכך שמשה ואהרן מוותרים על הזדמנות פז של הקרבת קרבן הפסח.

זהו מסר עבורנו: עד כמה עלינו לגלות רגישות ולהיזהר מכל אמירה או מעשה שעלולים להתפרש כ'גנות' של בני ישראל, ומצד שני, להשתדל להזכיר ולהדגיש את חביבותם.

למשל: להימנע מלספר סיפור שאפילו ברמז עלול להתפרש בהקשר לא מחמיא על משהו, ומצד שני להרבות לדבר בשבחים של יהודים ולמצוא בכל יהודי נקודה טובה.

מר יהודה (ג'ורג') רוהר היה איש עסקים יהודי, שהתקרב לאורה של היהדות בזכותו של הרבי.

פעם סיפר רוהר לרבי על יוזמה שלו: באזור מגוריו היוקרתי במנהטן הוא ארגן מניין תפילה לשכניו היהודים שלא היו שומרי תורה ומצוות. הוא הוסיף ואמר: "לתפילות מגיעים יהודים רבים, ביניהם גם כאלה שאין להם כל רקע יהודי!".

בעקבות המשפט הזה הרצינו פניו של הרבי באחת, והרבי הגיב: "יהודים חסרי רקע? הרי יש להם רקע יהודי אמיתי. הם בניהם של אברהם יצחק ויעקב, בנות שרה רבקה רחל ולאה...".

פועלים זאת, הרי זה עצמו היה מביע את "גנותן של ישראל" באופן גדול יותר - בהראותם שזהו קרבן להשם שאפשר לפעול את הקרבתו על ידי בקשה להשם, ואף על פי כן בני ישראל לא ביקשו זאת. ולכן, משה ואהרן, בהיותם רועים נאמנים, ויתרו - כדי שלא להביע בגלוי יותר את "גנותן של ישראל" - על העילוי שלהם עצמם בהבאת קרבן פסח על ידי בקשתם, ובלבד שישמרו על כבודן של ישראל.

אנחנו בדיעבד יודעים מה בני ישראל החמיצו כאן, את העובדה שלעולם אין לקבל קושי ומגבלה כמצב נתון שאי אפשר לשנות. אבל לצידם היו גם משה ואהרן, שני המנהיגים הדגולים. הם בטוח הבינו וידעו שאילו רק יבקשו, היו יכולים לזכות לקיים את המצווה הרבה יותר מפעם אחת. איך יתכן שהם לא פנו אל השם וביקשו?!

התשובה היא: עוד לפני שהם השתוקקו לזכות להקריב את קרבן הפסח, משה ואהרן היו מנהיגים. הם ידעו שהם יכולים 'לשנות את החוקים' ולאפשר לבני ישראל להקריב קרבן פסח בכל שנות הנדודים במדבר, ובאופן אישי אפשר להניח שהם השתוקקו לכך. אבל לפני הכול הם היו מנהיגים אמיתיים של בני ישראל, גם כאלו שחושבים מה הכי טוב עבור עם ישראל, גם במחיר של ויתור על תועלת אישית. הם ראו שעם ישראל מתקשה לצאת מהקיבעון המחשבתי ולחשוב בגדול, וידעו שאם הם יתערבו ויעשו את זה במקומם - זה רק יהרוס, כי זו תהיה תעודת עניות עבור העם שלהם.

נתאר לעצמנו מרצה שמציג בפני הקהל חידה, כשהפתרון מזכה בפרס כספי. הקהל מתקשה לפתור אותה, למרות כל הניסיונות. והנה, לאולם נכנס אדם שהפתרון ברור לו מיד. אם הוא יציג את הפתרון - הוא יזכה בפרס, אבל הקהל יובך.

משה ואהרן רואים שבני ישראל לא 'קולטים' את המסר האדיר שהשם מעביר להם, ומעדיפים לשתוק כדי לא להכתיים את עם ישראל, למרות שבכך הם מוותרים על האפשרות להקריב את

צידה לדרך

פסח שני עניינו הוא - "אין דבר אבוד", תמיד ניתן לתקן. אפילו מי שהיה טמא, מי שהיה בדרך רחוקה. ואפילו "לכם", שזה היה ברצונו, מכל מקום אפשר לתקן! (לוח היום יום, יד באייר)

זה מעשה המנורה

מאמר "זוה מעשה המנורה" תש"ל - תורת מנחם, כרך ס, עמוד 431

את פרשת השבוע אנו פותחים בהדלקת נרות המנורה הטהורה בבית המקדש. נושא המנורה נידון רבות בדרושי חסידות כמורה דרך בעבודת הנשמה, ובמאמר הזה הרבי נותן לנו זווית מיוחדת שמרכזה הוא אהבת ישראל והאחדות האמיתית בתוכנו.

א. מעשה המנורה

בפרשת בהעלותך מדובר על סדר הדלקת המנורה, ודווקא כאן התורה מוסיפה פרט שקשור לאופן **יצירת** המנורה – והוא, שהמנורה צריכה להיעשות ממשקה אחת של זהב. התורה אף מדגישה ואומרת ש"זה מעשה המנורה", כלומר שהפרט הזה יסודי מאד בעצם יצירתה של המנורה.

מדוע נאמר "זוה מעשה המנורה" על פרט מסוים בהדלקת המנורה?

זוה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחיה מקשה היא, כמראה אשר הראה ה' את משה כן עשה את המנורה.

וַיִּצְרֵהּ לְהִבִּין:

הלא בפרשה זו מדבר אודות הדלקת הנרות, שזוהי העבודה שעושים עם המנורה. ואלו ענין מעשה המנורה (איך עשו את המנורה) נתבאר כבר לפני זה, בספר שמות. ובפרשה זו נזכר רק פרט אחד בנוגע למעשה המנורה, "עד ירכה עד פרחיה מקשה היא", ולא כל שאר הענינים שבמעשה המנורה.

ואם כן, מהו אומרו כאן "זוה מעשה המנורה"?

ב. עד ירכה עד פרחיה

המנורה רומזת לכלל נשמות ישראל, ושבעת הקנים מייצגים את שבע הדרגות של הנשמות השונות, מהגבוהות ביותר ועד הנמוכות ביותר.

התורה מדגישה כאן שכל שבעת הנרות מאירים בשווה אל מול פני המנורה, מהדרגות הנמוכות (ירך) ועד הדרגות הגבוהות (פרח) – **משום** שהם נעשו ממקשה אחת. ובמובן הרוחני, התורה מבקשת ללמד אותנו שלמרות השוני הגדול בין הדרגות הרוחניות בתוך עם ישראל, מבחינה פנימית כולם שווים – וזאת מפני שכולם מגיעים ממקור אחד ("מקשה").

שבעת קני המנורה – שבע דרגות בנשמות ישראל

מבאר בלקוטי תורה, שמנורה נקראת כנסת ישראל, שהיא קדשת כלל נשמות ישראל. ובפרטיות יותר, כמבאר בלקוטי תורה, שבכללות ישראל שנקראים בשם מנורה, יש שבעה נרות, שהם שבע מדרגות בעבודת השם.

ועל זה נאמר "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". שעם היותם שבעה נרות, שהם שבע מדרגות

ואופנים שונים בעבודת השם, מפל מקום מאירים כלם בשנה אל מול פני המנוחה, שהוא גר האמצעי.

“מקשה” – כולם בשווה כי בפנימיות כולם בדרגה אחת

וממשיך בכתוב לבאר טעם הדבר: “זה מעשה המנוחה - מקשה”.
שהסבה לכך שכל שבועת הנרות מאירים בשנה אל מול פני המנוחה, היא בגלל שבשורשם הם מציאות אחת, שזה הוא ענין דמקשה. ולכן, אל מול פני המנוחה יאירו שבועת הנרות בשנה, כיון שמצד פנימיותם (פני המנוחה) הם בדרגה אחת.

“עד ירכה עד פרח” – מהדרגות הנמוכות ביותר ועד הדרגות הגבוהות ביותר

וממשיך לבאר בפירוט יתיר: “עד ירכה עד פרח”.
דירכה הוא רגל התחנות, אלו הם מדרגות התחנות, בדרגת הירך שבגוף שהוא לבר מגופא [= מחוץ לגוף].

ופרחה הם הפרחים העליונים, שזהו ענין של תפארת.
ומוסיף בלקוטי תורה פרוש חדש בזה, שפרחה הוא מלשון פריחה למעלה, דקאי [= והכונה היא] על גדולי הצדיקים הנקראים פרחים, על שם שתורתם ותפלתם פרוחה לעלא [= פורחת למעלה] על ידי דחילו ורחימו [= יראה ואהבה] שהם גדפין [= כנפים] לפרחה.
וזהו עד ירכה עד פרח - שלמרות חלוקי הדרגות הנ"ל, הנה כלה כאחת נקראת מנוחה.

ג. זהב טהור

“מקשה זהב”: זהב רומז ליראת השם, ובכדי להשיג אותה נדרשת התבוננות יסודית והפנמה של גדולת השם.

הזהב צריך להיות טהור ונקי מסינים, ובעבודת השם זה מרמז לכך שבשביל להגיע ליראת השם צריך להימנע לחלוטין מעבירות ומרע.

צריך להיות “זהב טהור” – יראת השם מתוך הימנעות מוחלטת מהרע

והנה, נוסף על מעשה המנוחה באפן דמקשה, נזכר גם הענין דמקשה זהב.
והענין בזה, כמבאר בלקוטי תורה שזהב הוא יראה. ולזה צריך התבוננות בגדלת אין סוף ברוך הוא. ועל כן תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה התפלה עם פסוקי דזמרה, שכל ספורי שבחי אלוקים פעמים הרבה, עד שיגיע למדת יראה, שיירא ויתבושש מגדלת אין סוף ברוך הוא.
ומוסיף בלקוטי תורה שצריך להיות זהב טהור בלי סיג. כי הזהב - אם יש בו סיג ממין אחר, נשתנה מראיתו לרקון. כן על ידי הרע נשתנה, וסימן לעברה - הדרוקן [= מחלת מעים]. וצריך להיות סור מרע לגמרי, ואז יהיה מנוחה אחת זהב טהור.

ד. בחינת פרה

“מקשה היא”: המנוחה נעשתה מגוש זהב אחד שאותו פיסלו לפי צורת המנוחה, מה שגרם לכך שהזהב התערבב בתוך עצמו כל הזמן. משמעות הדברים בעבודת השם היא שעלינו לדעת ולהבין שכולנו באים ממקור אחד וכולנו מעורבים זה בזה - ולכן, כל אחד צריך להתייחס לעצמו בתור “ירך” ולאחרים בתור “פרחים”, מפני שיתכן שהמעלות שהוא מוצא בעצמו שייכות בעצם לאחרים ואילו החסרונות שהוא רואה באחרים מגיעות למעשה ממנו.

"מקשה היא" – לדעת שהטוב שבי מגיע מאחרים, והרע שבאחרים מגיע ממני

ולאחר זה מוסיף הכתוב וכופל "מקשה היא", שזהו ענין נוסף. שזהו מה שמוסיף בלקוטי תורה: אך העקר שצריך להיות אחדות גמור זה עם זה, שלא יביט ברעת חברו. וכפי שמביא באגרת הקדוש, שצריך לקיים מה שכתוב "ואיש את רעת רעהו אל תחשבו בלבבכם". וממשיך לבאר: והינו שידע שיש למעלה מנוה מקשה, שהעליון יורד למטה והתחתון עולה למעלה [שמתחלה היה כבר עגול, ופרש רש"י: "עשת של כבר זהב היתה, ומקיש בקרנס [נחותה בכשיל] לפשט אבריה", ועל ידי הכאת הקרנס יורד זהב עליון למטה ותחתון עולה למעלה עד שנתערב כל הזהב] - שהרע יורד לפעמים למטה ונכנס באדם רע, ולהפך, עשית איזה מצוה מאדם רע לפעמים עולה למעלה ונוטלה אחר.

וכל אדם צריך לתלות החסרון בו, והטוב שלו - שמה הוא מאחר שעלה למעלה, ורעת אחרים - שמה הוא שלו שירד למטה.

ואז יהיה באמת אחד, הדרך עם הפרחים - שכל אחד יחזיק עצמו לבחינת ירו ולחברו בחינת פרח.

להחזיק את עצמך "ירד" וחברך "פרח"

דהנה, בדרך כלל מבאר ענין אחדותם של ישראל משום שכל ישראל הם קומה אחת, ולכן, למרות החלוקים שבניהם - שיש מי שהוא בבחינת ראש ומי שהוא בבחינת רגל - הרי בבחינה אחת יש תרון ומעלה לרגלים, שצריך להלך בהם, וגם הם ממעמידי הגוף והראש, ונמצא שאין לראש שלמות בלתי הרגלים, ועד שמולכים את הראש למקום שמצד עצמו אינו יכול להגיע לשם.

אבל כאן מוסיף דבר חדוש בזה, שישנו גם הענין דמקשה באפן שהעליון יורד למטה והתחתון עולה למעלה, שמצד זה צריך כל אחד לתלות את החסרון בו ולהחזיק את עצמו לבחינת ירו, ואלו את הטוב צריך לתלות בחברו, שלכן מחזיק אותו לבחינת פרח.

ה. מי שעשאה

"כן עשה את המנורה": בתחילה האדם עושה את שלו בעבודתו (מי שעשאה), ואחר כך הקדוש ברוך הוא מסייע לבטל את כל הדברים שמפריעים בעבודת השם.

קודם עבודת האדם, ואחר כך המשכה מלמעלה

ומסיים בכתוב: "כן עשה את המנורה". ופרש רש"י: "מי שעשאה. ופרש אגדה - על ידי הקדוש ברוך הוא נעשית מאליה".

ויש לומר בדרך אפסר הפרוש בזה:

שבתחלה צריך להיות ענין עשית המנורה על ידי עבודת האדם למטה (מי שעשאה) בדרך אתערותא דלתתא [= התעוררות מלמטה],

ואחר כך באים לפרוש הפנימי (שזהו הפרוש שבמדרש אגדה, שבו גנוזין סודות התורה), שעל ידי הקדוש ברוך הוא נעשית מאליה, שהוא ענין ההמשכה מלמעלה בדרך אתערותא דלעלא [= התעוררות מלמעלה].

ובזה נכלל גם שהקדוש ברוך הוא מבטל את כל ההעלמות וההסתרים, החל מהעלם וההסתתר שעל ידי יצר הרע - כמאמר רז"ל שזהו מהדברים שמתחרט הקדוש ברוך הוא שבראם, שלכן נותן הקדוש ברוך הוא עזר וסיוע לבטל את פעלת היצר הרע, על ידי התשובה, שהוא ענין ההשבה למקורו ושורשו - אל מול פני המנורה.

וכשישראל עושין תשובה מיד הן נגאלין, בגאולה האמתית והשלמה על ידי משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בקרוב ממש.

חמישה תלמידים – חמישה חומשים

חמישה תלמידים היו לו לרבי יוחנן בן זכאי, ואלו הן: רבי אליעזר בן הורקנוס, רבי יהושע בן חנניא, רבי יוסי הכהן, רבי שמעון בן נתנאל, ורבי אלעזר בן ערך. הוא היה מונה שבחם: רבי אליעזר בן הורקנוס בור סוד שאינו מאבד טפה, רבי יהושע בן חנניא אשרי יולדתו, רבי יוסי הכהן חסיד, רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא, ורבי אלעזר בן ערך כמעין המתגבר. הוא היה אומר: אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים, ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה, מכריע את כלם. אבא שאול אומר משמו: אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם, ואלעזר בן ערך בכף שניה, מכריע את כלם

(משנה ט)

חז"ל אמרו שיש דמיון מסוים בין רבי יוחנן בן זכאי למשה רבינו, שניהם חיו מאה ועשרים שנה ואת תולדות החיים של שניהם אפשר לחלק לשלוש תקופות של ארבעים שנה.

כאן במשנה אפשר למצוא נקודת דמיון נוספת. התורה, שנקראת "תורת משה", מחולקת לחמישה חומשים. וכן תורתו של רבי יוחנן בן זכאי התחלקה לחמשת התלמידים המוזכרים כאן במשנה: רבי אליעזר בן הורקנוס, רבי יהושע בן חנניא, רבי יוסי הכהן, רבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך. כל תלמיד היה מסוג שונה, וכל אחד מהם מקביל לאחד מחמשת חומשי התורה - לפי הסדר:

רבי אליעזר בן הורקנוס מקביל לחומש בראשית. שהרי רבי אליעזר נקרא "רבי אליעזר הגדול", ועל מעשה בראשית אמרו חז"ל שזו "הגדולה".

רבי יהושע בן חנניא מקביל לחומש שמות. על רבי יהושע אמר רבו רבי יוחנן "אשרי יולדתו", וחומש שמות מספר על לידתו של עם ישראל ביציאה ממצרים. יש קשר נוסף בין רבי יהושע לחומש שמות: רבי יהושע התווכח רבות עם חכמי האומות בגלל היותו מקורב לשלטונות, וזה מזכיר מאד את מה שמסופר בחומש שמות על משה רבינו שגדל בבית פרעה מלך מצרים וניהל איתו ויכוחים.

רבי יוסי הכהן מקביל לחומש ויקרא, כי ספר ויקרא עוסק בדינים ובמצוות הקשורים לכהנים ונקרא "תורת כהנים".

רבי שמעון בן נתנאל מקביל לחומש במדבר. מעלתו ותכונתו הבולטת של רבי שמעון היא שהיה "ירא חטא", כלומר שהוא פחד מהחטא עצמו, מהפגם שהוא עושה בנפש ומהריחוק מה' שהוא גורם. הדרך להגיע לדרגה כזו היא לספור את הימים שניתנו לו מלמעלה כדי למלא את שליחותו בעולם, וכך להתעורר ולנצל את זמנו בצורה מלאה ללא חטא. וזה התוכן הפנימי של חומש במדבר, שנקרא "חומש הפקודים" - המספר והמניין.

רבי אלעזר בן ערך מקביל לחומש דברים. רבי אלעזר היה "כמעין המתגבר" וחידש בתורה חידושים משלו. בכך גם מתייחד חומש דברים מכל שאר החומשים - לאחר שמשה רבינו קיבל את ארבעת החומשים הראשונים מפי הקדוש ברוך הוא, הוא נעשה "כמעין המתגבר" ואת החומש האחרון הוא אמר מפי עצמו.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת דברים ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

שם שמיים

רבי יוסי אומר: יהי ממין חברך חביב עליך כשלך. והתקן עצמך ללמוד תורה, שאינה נרשע לך. וכל מעשיך יהיו לשם שמים. (משנה יב)

האמרה "כל מעשיך יהיו לשם שמיים" מלמדת אותנו דבר גדול. ישנם דברים ופעולות שאינם מצוות, ולפי ההלכה לא מברכים על עשייתם, ואף אסור לברך עליהם כדי שלא לומר ברכה לבטלה. אך כאן מלמדת אותנו המשנה, שב"כל מעשיך", כולל גם הפעולות היומיומיות של עסקי החולין, צריך להזכיר "שם שמיים" - וזאת על ידי שאומרים גם על עסקי החולין "ברוך ה'", "תודה לא-ל" וכדומה.

(ביאורים לפרקי אבות, כרך א, עמוד 119)

מה אעשה אם הניגונים ששרים בהתוועדות חסידית לא מעוררים אותי, ואינני מוצא את מקומי בהתוועדות?

(אגרות קודש, כרך טז, אגרת ה'תתנא)

הביאור מופיע בגופן כזה.
מילים שעוזרות לשטף
הקריאה הכנסנו ללא
סוגריים, מילים שמבארות
מושגים או מילים - מופיעות
בתוך סוגריים.

למלא את המחשבה בתורה

דבר אחד שעליו אתה כותב במכתבך אליי זה **אשר במקרים ידועים** [כאשר קורית לך תקרית הקשורה עם כישלון בשמירת קדושת הגוף, אתה] **נופל ברוחו** [ברוחך, אתה נעצב ומתאכזב – בדרך כלל פנה הרבי לנמענים בגוף שלישי] **במאד מאד ומרגיש שבור ורצוץ**, וכתוצאה מזה קשה לו ללמוד תורה.

ותחושות הדכדוך והתסכול שלך חזקות עוד יותר, כי זה קורה על אף שאתה נזהר מכמה עניינים המבוארים בקשר עם זה בספרים הקדושים העוסקים בנושא, שאמורים לסייע לך להימנע מלהיכשל בזה. וכמדומה [נדמה לי] שכבר כתבתי לו [לך], שאחת הנקודות שעוזרות לתקן מצב זה, הוא העניין דהיסח הדעת [הסחת המחשבה לנושאים אחרים ולא להתחפר במחשבות על הנושא הזה].

ומבואר על כך בספרים, וזה מובן גם בשכל בצורה פשוטה, שהיסח הדעת אין עניינו מלחמה נגד העניין וגם לא שקלא וטריא [עיסוק ודיון] בו, ואפילו לא לעסוק במחשבות ודיונים בשלילת הדבר [שידיגשו כמה כישלון זה הוא דבר שלילי] - כי הרי זה היפך העניין של היסח הדעת.

ועניינו של היסח הדעת הוא כפשוטו, להסיח את דעתו לגמרי מכל העניין, אפילו מתיקונו וממחשבות איך שְׁרַע העניין הזה.

אבל כיוון שהמחשבה משוטטת תמיד והמחשבות מתרצצות בראש גם בלי שתרצה בכך, אי אפשר להפסיק לחשוב על הנושא הזה בלי להעסיק את המחשבה בדברים אחרים. ולכן, הרי היסח הדעת אפשרי רק באופן כזה שישקיע את מחשבתו בעניינים מסוג אחר לגמרי. ומה טוב - שהמחשבות יהיו בעניין של תורה... ובפרט הלימוד... בחסידות, פנימיות התורה...

אי אפשר לא להיות מושפע מהתוועדות

ביחס למה שכותב עוד, שקשה לו [לך] להשתתף בהתוועדויות חסידיות, כיוון שאין לו חוש בניגון [בהתוועדות שרים ניגונים חסידיים כדי לעורר את הנפש, ואתה מעיד על עצמך שאין לך חוש מוזיקלי והניגונים אינם משפיעים עליך ולא נוגעים בך, ולכן אתה מתקשה למצוא את מקומך בהתוועדויות] -

המענה לזה הוא על דרך [בדומה ל] מאמר רז"ל שמובא בגמרא: "מי שאכל שום וריחו נודף, יחזור ויאכל שום אחר ויהא ריחו נודף יותר!" - כלומר, אם אדם שגה וחטא, ברור שאין בכך שום הצדקה להמשיך לחטוא עוד יותר. וגם כאן, זה שאינך משתתף בהתוועדויות החסידיות, לא מצדיק שתמשיך באותה דרך ותרחיק את עצמך עוד יותר מעבודת השם פנימית ראויה.

זאת, בנוסף על שלילת המסקנה שלו מהנ"ל, כפי שאתה כותב במכתבך: "שאינ משפיע עליו כלום" להתעורר ולהתחזק בעבודת השם. המסקנה הזו שגויה ולא נכונה, כי אי אפשר הדבר. שהרי האדם בכלל [באופן כללי] מושפע הוא מהדברים המעוררים את הנשמה, וביחוד בעת רצון [רגע מיוחד שיש בו השפעה רוחנית חריגה] - וכזו היא התוועדות חסידית. וכידוע הפתקא דמן שמיא נחית [הפתק שנפל משמיים, ובו היה כתוב] בגודל העניין הרוחני שפועלת ההתוועדות.

עת לדעת

אירועים בדברי ימי חסידות חב"ד על-פי לוח השנה

מבוסס על הספר 'עת לדעת',
מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה
מוקדש לעילוי נשמתו

נפחתה בי ואתה משמרה בקרבי", וכשהגיעה למילים "ואתה עתיד ליטלה ממני" - זקפה את ידיה והושיטה אותן כלפי מעלה וצעקה בקול: "אבא, חכה! הנה, כבר!", ומיד פרחה נשמתה.

על פי בקשתה, נטמנה הרבנית פריידא סמוך מאד לציונו של אביה בעיר האדיטש.

תשל"ה

במעמד "צאתכם לשלום" ופרידה מקבוצת אורחים שהגיעו מבריטניה, אמר לפניו הרבי שיחה מיוחדת בכניסה ל-770, שארכה למעלה מעשר דקות. אחרי השיחה הרבי חילק לשלוחים מרחבי אמריקה ובריטניה ספר תניא עם תרגום אנגלי בהוצאה חדשה, שהגיע זה עתה מהדפוס. למי שאינם דוברי אנגלית ולילדים, נתן הרבי תניא בפורמט כיס. לנשים ולבנות נתן הרבי שני דולרים, אחד לצדקה והשני עבור נרות שבת קודש.

יז סיוון

תש"א

הרבי והרבנית עזבו את אירופה דרך ליסבון שבפורטוגל, ועלו על הספינה "סורפא פינטא" שהפליגה לניו יורק.

כ סיוון

תרס"ב

ישיבת "תומכי תמימים" בעיר ליובאוויטש נסגרה לזמן קצר בעקבות הלשנות של 'משכילים' שניסו בכל כוחם לסגור את הישיבה, שהייתה מבצר שלחם נגד הרוחות החדשות שהחלו לנשב בעם ישראל. אדמו"ר הרי"צ, שהיה אז מנהל הישיבה, לא התרשם והורה לפרוץ כניסה חדשה לישיבה דרך החלון, ולמוחרת הגיע מברק ממפקד המשטרה בו הורשה לפתוח את הישיבה מחדש.

טו סיוון

תרס"ה

נפטר הרב החסיד ר' שמואל בצלאל שפטיל, הרשב"ץ - מורו ורבו של אדמו"ר הרי"צ, מחשובי החסידים של אדמו"ר הצמח צדק, אדמו"ר מהר"ש ואדמו"ר הרשב"ב. על פי בקשתו, נטמן הרשב"ץ בקרבת מקום לאוהל אדמו"ר הצמח צדק ואדמו"ר מהר"ש.

תרפ"ז

מעט אחרי השעה שתיים לפנות בוקר, נלקח אדמו"ר הרי"צ לבית הסוהר, מטיל האימה, שפלרק.

תרצ"ה

בהמלצת רופאיו, אדמו"ר הרי"צ עזב את ורשה ועבר לגור בעיר הסמוכה אטבוצק שבפולין, ובה גר כארבע שנים. יחד עם הרבי, עברה לעיר גם ישיבת תומכי תמימים.

טז סיוון

תקע"ג

כחצי שנה לאחר הסתלקות אביה, נפטרה הרבנית פריידא, בתו הבכורה של אדמו"ר הזקן, בהיותה בגיל ארבעים ותשע.

אדמו"ר הזקן חיבב מאד את בתו, ואף היה אומר בפניה מאמרי חסידות. כשרצה אחיה, אדמו"ר האמצעי, לברר נושא כלשהו בחסידות, היה מבקש מאחותו הרבנית פריידא לשאול את אביהם על כך, והוא בעצמו היה מסתתר במקום ומאזין לדברי אביו ממקום מחבואו.

לפני פטירתה ביקשה הרבנית פריידא לקרוא לחסידים לביתה. היא ביקשה מהם לעמוד מסביב למיטתה, והתחילה לומר: "אלוקיי, נשמה שנתת בי טהורה היא, אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה

פרשת בהעלותך

מי רוצה להיות מנורה?

וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַמִּנְרָה מִקִּשָּׁה זָהָב עַד יָרֵכָה עַד פְּרָחָה מִקִּשָּׁה הָיָה, כְּמֵרָאָה אֲשֶׁר הָיָאָה ה' אֶת מֹשֶׁה כִּן עָשָׂה אֶת הַמִּנְרָה (במדבר, פסוק ד)

עֲשֵׂת שֶׁל כֹּהֵן זָהָב הָיְתָה, וּמִקִּישׁ בְּקֻנֵּס וְחוֹתָךְ בְּכֶשֶׁל, לְפֶשֶׁט אֲבִירָה כְּתֻקָּן (רש"י)
יש כאן רמז נפלא לעבודת ה': מה יעשה מי שרוצה לעשות מעצמו מנורה מאירה וטהורה? עליו להיות "מקיש בקורנס", לשבור ולבטל את התכונות הטבעיות שלו ולעדן אותן.

(אדמו"ר הזקן - לקוטי תורה, במדבר, דף לב)

לשמוח בצרות

וְכִי תֵבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאֹרְצְכֶם עַל הָעָר הָעִיר אֲתֶכֶם וְהָרַעְתֶּם בְּחֻצְתָּהּ, וְנִזְפַּרְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנִשְׁעַתֶּם מֵאֲנִיכֶם (פרקי, פסוק ט)

מכאן נלמד כלל גדול באמונה: כשמגיעה לאדם איזו צרה ופורענות, עליו "להריע בחצוצרות" - לקבל זאת באהבה ובשמחה. קבלת הייסורים באהבה הופכת את הצרה לטוב, ובהיפוך אותיות: "הצר (הצורר)" וה"צרה" הופכים ל"רצה".

(הבעל שם טוב - כתר שם טוב, עמוד נא)

פרשת שלח

לימוד תורה "לבז"?

וְלָמָּה ה' מֵבִיא אֶתְּךָ אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת לְנֹכַח בְּחָרֵב נָשִׁיט וְטָפַט יְהִיוּ לְבָב, הֲלוֹא טוֹב לָנוּ שׁוֹב מִצְרֵימָה (פרקי, פסוק ג)

במילים אלה יש רמז לטענה רוחנית שטענו המרגלים, ויכולים לטעות בה גם אנו היום, ולמענה של הקדוש ברוך הוא אליה:
המרגלים חששו שכאשר יעזבו בני ישראל את המדבר וייכנסו לארץ ישראל, הם יאלצו לעסוק בעבודת האדמה ובעסקי החולין בשעה שלימוד התורה יהיה עבורם רק עיסוק צדדי. ויותר מזה, לימוד התורה ועבודת ה' שלהם יהיו כמו "טף" - שהם יהיו 'קטנים' ודלים בידיעת התורה, משום שאת עיקר הכוחות ישקיעו בעסקי החולין, ואף מה שכן ילמדו ויעבדו את ה' יהיה זה לא בצורה נקייה וטהורה אלא בעירוב של תועלת אישית וללא תשומת לב ויגיעה כפי שצריך.

לימוד תורה כזה, חששו המרגלים, "יהיה לבז" - כמו שחז"ל אומרים, שהתינוק מפורר יותר ממה שאוכל, ובמובן הרוחני הכוונה היא שלימוד תורה כזה 'מתפורר' ונשכח יותר ממה ש'נאכל' ונקלט פנימה במוח ובלב.

על כך השיב להם הקדוש ברוך הוא: כשאדם עסוק בענייני העולם במשך חלק חשוב של היום, ובכל זאת קובע עיתים לתורה - הדבר יקר יותר מאשר עסק התורה של אדם שאין לו מניעות וניסיונות כלל.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך יג, עמוד 196)

ווארט חסידות

רעיונות קצרים מתורת
החסידות על פרשת
השבוע - רעיון אחד
לכל יום

כתגם חסידי מביא
לצלילות הדעת
ו"מנקה" את הלב.

הנהגה טובה
חסידית מאירה
את הבית.

ניגון חסידי
מחזק את התקוה
והבטחון, מביא
שמחה ומעמיד
את הבית ואת בני
הבית בקרן אורה.
(היום יום, כ"ב תמוז)
בשם הרבי הרש"ב נ"ע)

שבת קודש פרשת בהעלותך טז סיוון

בקריאת התורה, בעל הקורא ממנמך מעט את קולו בקריאת פסוקים א-ו בפרק יא (העוסקים בחטא המתאווים)¹, אך כמובן לא יקרא בקול נמוך מדי - כדי שהקהל ישמע גם את הפסוקים האלה.²

לאחר תפילת מנחה קוראים את פרק ב בפרקי אבות.

1. כן נהג הבעל-קורא בבית חיינו, הרה"ח ר' מרדכי שוסטערמאן ע"ה.
פר"ח סי' תכח.
2. לקוטי מהרי"ח (ח"ב סא,) ושערי רחמים (ג, ג).

ה'לחם' של כולנו

אך בזה אל תמרחו ראיתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם, סר צלם מעליהם וזה אלתנו אל תיראם (פרק יד, פסוק ט)

יש כאן הוראה נצחית של התורה עבורנו: "אל תיראו את עם הארץ" - ליהודי אין מה לפחד מהארציות ומהחומריות של העולם, אלא עליו לכבוש אותן ולעשות מהן מרחב של קדושה, וזאת "כי לחמנו הם" - כשם שלחם נועד למאכל אדם, כן מטרת בריאת העולם אינה אלא בשביל שיהודי יכבוש את העולם ויעשה ממנו 'דירה' לה' יתברך.

(הרבי - שיחת כ"ב סיוון תשמ"ה)

הסליחה לכי התשובה

ויאמר ה' סלחתי כדברך (פרק יד, פסוק כ)

בפסוק קצר זה יש יסוד חשוב: "סלחתי - כדברך". הסליחה והמחילה באה מלמעלה על פי אופן התשובה, כפי שהכין האדם את ליבו בתשובה ובחרטה מעומק הלב.

(אדמו"ר הזקן - לקוטי תורה, דברים, דף עב)

מה מחוללים דיבורים קדושים

אני ה' דברתי אם לא זאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת הטיעונים עלי, במדבר הזה יתמו וישם ימתי (פרק יד, פסוק לה)

המילה "זה" רומזת לצד הקדושה - משום ש"זה" הוא פנייה לנוכח שמצביעים עליו, וזאת אפטר לומר רק על הקדוש ברוך הוא, שנוכח בכל מקום והוא המציאות האמיתית היחידה. לעומת זאת, המושג "שם" מתאר את מתחם הטומאה והקליפות, שהן העדר, ומציאות של שקר.

על פי זה, אפשר למצוא כאן בפסוק הוראה נפלאה: "במדבר הזה ייתמו, ושם ימותו" - על ידי דיבורים ("מדבר") קדושים ("זה"), אמירת אותיות התורה והתפילה, נעשים תמימים ("ייתמו") ושלמים בעבודת ה', וכן מעלים את ניצוצות הקדושה שנפלו למקום הטומאה ("שם", "ימותו").

(אדמו"ר הזקן - לקוטי תורה, דברים, דף לב)

הדבר הראשון שעושים בבוקר

ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה, כתרימת גרן כן תרימו אתה (פרק טו, פסוק כ)

בפסוק זה יש הוראה נפלאה בעבודת ה' היומיומית: "ראשית עריסותיכם, חלה תרימו תרומה" - הדבר הראשון שיהודי צריך לעשות כשהוא קם ממיתו-עריסתו, הוא לתת לה' - לומר תהלים, ללמוד תורה, להתפלל בציבור וכן הלאה.

משתפת חסידי חב"ד בארץ הקודש מתאחדת
יום ההילולא - ג' תמוז

שלושים שנה

"שמונה עשרה בלחם" אנשים, נשים וילדים

שליו | כי סיון | היכל מנחה, תל אביב

לרכישת כרטיסים:

או בארץ כי סיון

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק הכהן ע"ה
ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לימא ע"ה

לבושיהון וידבון: ח ולקחלו פר בן־בקר ומנחתו
סלת בלולה בשמן ופר־שני בן־בקר תקח
לחטאת: ולקחלו פר בן־בקר ומנחתו סלת בלולה
בשמן ופר־שני בן־בקר תקח לחטאת: ויסבון
תור בר תורי ומנחתה סלתא דפילא במשח ותור
תנן בר תורי תסב לחטאת: ט והקרבת את־
הלויים לפני אהל מועד והקחלת את־כל־עדת
בני ישראל: והקרבת את־הלויים לפני אהל מועד
והקחלת את־כל־עדת בני ישראל: ותקרב ית
לואי קדם משכן זמנא ותכנוש ית כל כנשתא
דבני ישראל: והקרבת את־הלויים לפני יהוה
וסמכו בני־ישראל את־ידיהם על־הלויים:
והקרבת את־הלויים לפני יהוה וסמכו בני־ישראל
את־ידיהם על־הלויים: ותקרב ית לואי קדם יי
ויסמכון בני ישראל ית ידיהון על לואי:
י והניף אהרן את־הלויים תנופה לפני יהוה
מאת בני ישראל והיו לעבד את־עבדת יהוה:
והניף אהרן את־הלויים תנופה לפני יהוה מאת
בני ישראל והיו לעבד את־עבדת יהוה: וירם
אהרן ית לואי ארמא קדם יי מן בני ישראל
ויהון למפלח ית פלחנא דיי: י והלויים וסמכו
את־ידיהם על ראש הפרים ועשה את־האחד
חטאת ואת־האחד עלה ליהוה לכפר על־
הלויים: והלויים וסמכו את־ידיהם על ראש
הפרים ועשה את־האחד חטאת ואת־האחד עלה
ליהוה לכפר על־הלויים: ולואי וסמכון ית ידיהון
על ריש תוריא ועבד ית חד חטאתא וית חד
עלתא קדם יי לכפרא על לואי: י והעמדת
את־הלויים לפני אהרן ולפני בניו והנפת אתם
תנופה ליהוה: והעמדת את־הלויים לפני אהרן
ולפני בניו והנפת אתם תנופה ליהוה: ותקם ית
לואי קדם אהרן וקדם בנויה ותרם יתהון ארמא
קדם יי: י והבדלת את־הלויים מתוך בני

א וידבר יהוה אל־משה לאמר: וידבר יהוה
אל־משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר:
כ דבר אל־אהרן ואמרת אליו בהעלתך את־
הנרת אל־מול פני המנוחה יאירו שבעת
הנרות: דבר אל־אהרן ואמרת אליו בהעלתך
את־הנרת אל־מול פני המנוחה יאירו שבעת
הנרות: מלל עם אהרן ותימר לה באדלקותך ית
בוצינא לקבל אפי מנרתא יהון מנחין שבצא
בוצינא: י ועש פן אהרן אל־מול פני המנוחה
העלה נרתיה כאשר צוה יהוה את־משה:
ועש פן אהרן אל־מול פני המנוחה העלה נרתיה
כאשר צוה יהוה את־משה: ועבד פן אהרן לקבל
אפי מנרתא אדלק בוצינא קמא די פקיד יי ית
משה: י וזה מעשה המנוחה מקשה וזה עד־
ירכה עד־פריחה מקשה הוא כמראה אשר
הראה יהוה את־משה פן עשה את־המנוחה:
וזה מעשה המנוחה מקשה וזה עד־ירכה עד־
פריחה מקשה הוא כמראה אשר הראה יהוה
את־משה פן עשה את־המנוחה: ודין עובד
מנרתא נגידא דהב עד שידה עד שושנה נגידא
היא פחזו די אחזי יי ית משה פן עבד ית
מנרתא: פ וידבר יהוה אל־משה לאמר:
וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי עם משה
למימר: וקח את־הלויים מתוך בני ישראל
וטהרת אתם: קח את־הלויים מתוך בני ישראל
וטהרת אתם: קרב ית לואי מגו בני ישראל
ויתדפי יתהון: וזכה־תעשה להם לטהרם הזה
עליהם מי חטאת והעבירו תער על־כל־בשרם
וכבסו בגדיהם וטהרו: וזכה־תעשה להם
לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער
על־כל־בשרם וכבסו בגדיהם וטהרו: וכדין
תעבד להון לדכואיהון אדי עליהון מיא
דחטאתא ונעברון מספר על כל בשרהון ויתורון

יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְלוּיִם: וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְלוּיִם מִתּוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְלוּיִם: וּתְפַרֵּשׁ יְת לְוֹאֵי מִגֹּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִהְיוּ מִשְׁמִשִּׁין קִדְמֵי לְוֹאֵי:

שְׁנֵי ^{טו} וְאַחֲרֵיהֶן יִבְאוּ הַלְלוּיִם לַעֲבֹד אֶת־אֱהֹל מוֹעֵד וְטַהַרְתָּ אֹתָם וְהִנַּפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה: וְאַחֲרֵיהֶן יִבְאוּ הַלְלוּיִם לַעֲבֹד אֶת־אֱהֹל מוֹעֵד וְטַהַרְתָּ אֹתָם וְהִנַּפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה: וּבִתֵּר בֶּן יִצְחָק לְוֹאֵי לַמִּפְלָח יְת מִשְׁפָּן זִמְנָא וְיִתְדָפִי יְתֵהוֹן וְיִתְרֵם יְתֵהוֹן אֲרָמָא: ^{טז} כִּי נִתְּנִים נִתְּנִים הִמָּה לִי מִתּוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת פְּטָרַת כְּלִי־רָחֹם בְּכוֹר כָּל מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקַחְתִּי אֹתָם לִי: כִּי נִתְּנִים נִתְּנִים הִמָּה לִי מִתּוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת פְּטָרַת כְּלִי־רָחֹם בְּכוֹר כָּל מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקַחְתִּי אֹתָם לִי: אֲרִי אֲפָרָשָׁא מִפְּרָשִׁין אֲנֹן קִדְמֵי מִגֹּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲלָף פֶּתַח כָּל וְלֹדָא בּוֹכְרָא כְּלָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבִּית יְתֵהוֹן קִדְמֵי: ^{יז} כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶדָם וּבִבְהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי: כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶדָם וּבִבְהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי: אֲרִי דִילִי כָל בּוֹכְרָא בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶנְשָׁא וּבִבְעִירָא בְּיוֹמָא דְקַטְלִית כָּל בּוֹכְרָא בְּאֶרֶעָא דְמִצְרַיִם אֶקְדַּשְׁתִּי יְתֵהוֹן קִדְמֵי: ^{יח} וְאֶקַּח אֶת־הַלְלוּיִם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאֶקַּח אֶת־הַלְלוּיִם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל: וְקִרְבִּית יְת לְוֹאֵי חֲלָף כָּל בּוֹכְרָא בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל: ^{יט} וְאֶתְּנָה אֶת־הַלְלוּיִם נִתְּנִים ^א לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו מִתּוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֱהֹל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל נִגָּף בְּגִשֶׁת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֹּדֶשׁ: וְאֶתְּנָה אֶת־הַלְלוּיִם נִתְּנִים ^א לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו מִתּוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֱהֹל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל נִגָּף בְּגִשֶׁת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֹּדֶשׁ:

וְיִהְיֶה יְת לְוֹאֵי מִסִּירִין לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו מִגֹּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַמִּפְלָח יְת פִּלְחָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִשְׁפָּן זִמְנָא וּלְכַפֵּרָא עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל מוֹתָא בְּמִקְרַב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקוֹדֶשׁ־א: וְיַעֲשֶׂה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלוּיִם כְּכָל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לְלוּיִם בְּנֵי־עֲשׂוֹ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְיַעֲשֶׂה מֹשֶ׈ה וְאַהֲרֹן וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלוּיִם כְּכָל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לְלוּיִם בְּנֵי־עֲשׂוֹ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְעָבַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל כְּנִשְׁתָּא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְלֹאֵי כָּל דִּי פְקִיד ^{יז} יְת מֹשֶׁה לְלֹאֵי בֶן עֲבָדוֹ לְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ^{טא} וְיִתְחַטְּאוּ הַלְלוּיִם וּיְכַבְּסוּ בְּגָדֵיהֶם וְיִנָּף אֶהֱרֹן אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וּיְכַפֵּר עֲלֵיהֶם אֶהֱרֹן לְטַהֲרֵם: וְיִתְחַטְּאוּ הַלְלוּיִם וּיְכַבְּסוּ בְּגָדֵיהֶם וְיִנָּף אֶהֱרֹן אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וּיְכַפֵּר עֲלֵיהֶם אֶהֱרֹן לְטַהֲרֵם: וְאִדְכִּי לְוֹאֵי וְיִתְּרוֹ לְבוֹשִׁיָהוֹן וְאַרְם אֶהֱרֹן יְתֵהוֹן אֲרָמָא קִדְם ^{יז} וְכַפֵּר עֲלֵיהֶן אֶהֱרֹן לְדַפּוּאֵיהֶן: ^{יב} וְאַחֲרֵיהֶן בָּאוּ הַלְלוּיִם לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַתָם בְּאֱהֹל מוֹעֵד לִפְנֵי אֶהֱרֹן וּלִפְנֵי בְנָיו כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־הַלְלוּיִם בֶּן עֲשׂוֹ לָהֶם: וְאַחֲרֵיהֶן בָּאוּ הַלְלוּיִם לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַתָם בְּאֱהֹל מוֹעֵד לִפְנֵי אֶהֱרֹן וּלִפְנֵי בְנָיו כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־הַלְלוּיִם בֶּן עֲשׂוֹ לָהֶם: וּבִתֵּר בֶּן יִצְחָק לְוֹאֵי לַמִּפְלָח יְת פִּלְחָנְהוֹן בְּמִשְׁפָּן זִמְנָא קִדְם אֶהֱרֹן וְקִדְם בְּנוֹהֵי כְּמָא דִּי פְקִיד ^{יז} יְת מֹשֶׁה עַל לְוֹאֵי בֶן עֲבָדוֹ לְהוֹן: ^ס וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל ^{יז} עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: כִּי זֹאת אֲשֶׁר לְלוּיִם מִבְּנֵי חֲמוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִמְעֵלָה יָבוֹא לְצִבָּא צִבָּא בְּעֲבֹדַת אֱהֹל מוֹעֵד: זֹאת אֲשֶׁר לְלוּיִם מִבְּנֵי חֲמוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִמְעֵלָה יָבוֹא לְצִבָּא צִבָּא בְּעֲבֹדַת אֱהֹל מוֹעֵד: דָּא דִּי לְלֹאֵי מִבְּר חֲמוֹשׁ וְעֶשְׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלָא יִתִּי לְחִילָא חִילָא בְּפִלְחָן מִשְׁפָּן

זמנא: כה ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד: ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד: ומבן חמשים שנין יתוב מחיל פלחנא ולא יפלח עוד: וישלח את אחיו באהל מועד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד ככה תעשה ללויים במשמרתם: וישלח את אחיו באהל מועד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד ככה תעשה ללויים במשמרתם: וישמש עם אחוהי במשפן זמנא למטר מטרא ופלחנא לא יפלח כדין מעבד ללואי במטרתהון: פ

שלישי א וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: ומליל יי עם משה במדברא דסיני בשמא תניחא למפקהון מארעא דמצרים בירחא קדמא למימר: ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו: ויעבדון בני ישראל ית פסחא בזמנה: בארבעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו במועדו ככל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו: בארבעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו במועדו ככל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו: בארבעת עשר יומא בירחא הדין בין שמשא מעבדון יתה בזמנה ככל גזרתה וככל דחזי לה מעבדון יתה: וידבר משה אל בני ישראל לעשות הפסח: וידבר משה אל בני ישראל לעשות הפסח: ומליל משה עם בני ישראל למעבד פסחא: ויעשו את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את משה בן עשו בני ישראל: ויעשו את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין

הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את משה בן עשו בני ישראל: ועבדו ית פסחא בניסן בארבעת עשר יומא לירחא בין שמשא במדברא דסיני ככל די פקיד יי ית משה בן עבדו בני ישראל: ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא: ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא: והיו גבריא די הון מסאבין לטמי נפשא דאנשא ולא יכילו למעבד פסחא ביומא ההוא וקריבו קדם משה וקדם אהרן ביומא ההוא: ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן יהוה במועדו בתוך בני ישראל: ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן יהוה במועדו בתוך בני ישראל: ואמרו גבריא האנן לה אנחנו מסאבין לטמי נפשא דאנשא למא נתמנע בדיל דלא לקרבא ית קרבנא דיי בזמנה בגו בני ישראל: ויאמר אלהם משה עמדו ואשמעה מה יצוה יהוה לכם: ויאמר אלהם משה עמדו ואשמעה מה יצוה יהוה לכם: ואמר להון משה אורכו עד דאשמע מה דאתפקד קדם יי על די לכון: פ וידבר יהוה אל משה לאמר: וידבר אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: וידבר אל בני ישראל לאמר איש איש פריהיה טמא או לנפש או בדרך רחקה לכם או לדתיתכם ועשה פסח ליהוה: וידבר אל בני ישראל לאמר איש איש פריהיה טמא או לנפש או בדרך רחקה לכם או לדתיתכם ועשה פסח ליהוה: מלל עם בני ישראל למימר גבר גברי יהי מסאב לטמי נפשא דאנשא או בארחה

רְחִיקָא לְכוֹן אוּ לְדְרִיכוֹן וַיַּעֲבֹד פֶּסַח קָדָם יי:
 יי בַּחֲדָשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבִים
 יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מִצּוֹת וּמִרְרִים יֹאכְלֻהוּ: בַּחֲדָשׁ
 הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ
 עַל־מִצּוֹת וּמִרְרִים יֹאכְלֻהוּ: בִּירְחָא תַנְיָנָא
 בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹמָא בֵּין שְׁמִשָּׁא יַעֲבֹדוֹן יִתֵּה
 עַל פִּשְׁתִּיר וּמִרְרִין יִיכְלֻנָּה: יי לֹא־יִשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ
 עַד־בֹּקֶר וְעַצֶּם לֹא יִשְׁבֹּרוּבּוּ כְּכֹל־חֻקַּת הַפֶּסַח
 יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: לֹא־יִשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעַצֶּם לֹא
 יִשְׁבֹּרוּבּוּ כְּכֹל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: לֹא
 יִשְׁאַרֹן מִנֶּה עַד צֶפְרָא וְגִרְמָא לֹא יִתְבָּרוֹן בֵּה
 כָּכָל גְּזֵרַת פֶּסַחא יַעֲבֹדוֹן יִתֵּה: יי וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־
 הוּא טָהוֹר וּבִדְרֹךְ לֹא־יִהְיֶה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת
 הַפֶּסַח וּנְכִרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִעַמּוּיָּה כִּי אֶקְרַב
 יִהְיֶה לֹא הַקְּרִיב בְּמַעֲדוֹ חֲטָאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ
 הַהוּא: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבִדְרֹךְ לֹא־יִהְיֶה
 וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וּנְכִרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
 מִעַמּוּיָּה כִּי אֶקְרַב יִהְיֶה לֹא הַקְּרִיב בְּמַעֲדוֹ חֲטָאוֹ
 יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא: וְגִבְרָא דְהוּא דְכִי וּבְאַרְחָ לֹא
 הָוֵה וְיִתְמַנֵּעַ לְמַעַבְדַּת פֶּסַחא וְיִשְׁתַּצִּי אִנְשָׁא הֵהִיא
 מַעֲמָה אַרִי קֶרְבָּנָא דִּי לֹא קָרִיב בְּזִמְנָה חֻבָּה
 יִקְבַּל גִּבְרָא הַהוּא: יי וְכִי־יִגֹּר אֶתְכֶם גֵּר וַעֲשֵׂה
 פֶּסַח לַיהוָה בְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֹּן יַעֲשֵׂה
 חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וְלִאֲזֹרַח הָאָרֶץ:
 וְכִי־יִגֹּר אֶתְכֶם גֵּר וַעֲשֵׂה פֶסַח לַיהוָה בְּחֻקַּת
 הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֹּן יַעֲשֵׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם
 וְלַגֵּר וְלִאֲזֹרַח הָאָרֶץ: וְאִרִי יִתְגִּיר עִמְכוֹן גִּיּוֹרָא
 וַיַּעֲבֹד פֶּסַחא קָדָם יי כְּגִזְרַת פֶּסַחא וְכִדְחִזִי לֵה
 כֹּן יַעֲבֹד קִימָא חַד יְהִי לְכוֹן וּלְגִיּוֹרָא וּלְיִצִיבָא
 דְאַרְעָא: ס

רביעי טו וּבִיּוֹם הַקִּים אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסֵּה הָעֲנָן
 אֶת־הַמִּשְׁכָּן לְאַהֲלֵי הָעֵדֻת וּבָעֶרְבַּ יִהְיֶה עַל־
 הַמִּשְׁכָּן כְּמִרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר: וּבִיּוֹם הַקִּים
 אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסֵּה הָעֲנָן אֶת־הַמִּשְׁכָּן לְאַהֲלֵי הָעֵדֻת

וּבָעֶרְבַּ יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמִרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר:
 וּבִיּוֹמָא דְאַתְקָם יִת מִשְׁכְּנָא חֲפָא עֲנָנָא יִת
 מִשְׁכְּנָא לְמִשְׁכְּנָא דְסִדְדוּתָא וּבִרְמִשָּׁא הָוֵה עַל
 מִשְׁכְּנָא כְּחוּזוֹ אֲשֶׁתָּא עַד צֶפְרָא: טו כֹּן יִהְיֶה
 תְּמִיד הָעֲנָן יִכְסֶּנוּ וּמִרְאֵה־אֵשׁ לַיְלָה: כֹּן יִהְיֶה
 תְּמִיד הָעֲנָן יִכְסֶּנוּ וּמִרְאֵה־אֵשׁ לַיְלָה: כֹּן הָוֵה
 תְּדִירָא עֲנָנָא חֲפִי לֵה וְחוּזוֹ אֲשֶׁתָּא בְּלִילִיָּא:
 יי וְלִפְיֵי הָעֲלוֹת הָעֲנָן מַעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן
 יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכְּנוּ־שָׁם הָעֲנָן
 שָׁם יִחַנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלִפְיֵי הָעֲלוֹת הָעֲנָן מַעַל
 הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר
 יִשְׁכְּנוּ־שָׁם הָעֲנָן שָׁם יִחַנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וּלְפִי
 אִסְתַּלְקוּת עֲנָנָא מַעֲלוֹי מִשְׁכְּנָא וּבִתֵּר כֹּן נְטִלִין
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְאַתְרָא דְשָׁרִי תִמָּן עֲנָנָא תִמָּן שָׁרִין
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: יי עַל־פִּי יִהְיֶה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְעַל־פִּי יִהְיֶה יִחַנוּ כְּלִימֵי אֲשֶׁר יִשְׁכְּנוּ הָעֲנָן
 עַל־הַמִּשְׁכָּן יִחַנוּ: עַל־פִּי יִהְיֶה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְעַל־פִּי יִהְיֶה יִחַנוּ כְּלִימֵי אֲשֶׁר יִשְׁכְּנוּ הָעֲנָן
 עַל־הַמִּשְׁכָּן יִחַנוּ: עַל מִימְרָא דִּי נְטִלִין בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְעַל מִימְרָא דִּי שָׁרִין כָּל יוֹמֵי דִי שָׁרִי
 עֲנָנָא עַל מִשְׁכְּנָא שָׁרִין: יי וּבְהֶאֱרִיד הָעֲנָן עַל־
 הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסְעוּ: וּבְהֶאֱרִיד הָעֲנָן עַל־
 הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסְעוּ: וּבְאֹרְכוֹת עֲנָנָא עַל
 מִשְׁכְּנָא יוֹמִין סְגִיִּיאִין וְיִשְׁרוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִת
 מִשְׁרַת מִימְרָא דִּי וְלֹא נְטִלִין: כ וְאִשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה
 הָעֲנָן יָמִים מִסְפָּר עַל־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יִהְיֶה יִחַנוּ
 וְעַל־פִּי יִהְיֶה יִסְעוּ: וְאִשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הָעֲנָן יָמִים
 מִסְפָּר עַל־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יִהְיֶה יִחַנוּ וְעַל־פִּי יִהְיֶה
 יִסְעוּ: וְאִת דִּי הָוֵה עֲנָנָא יוֹמֵי דְמִנָּן עַל מִשְׁכְּנָא
 עַל מִימְרָא דִּי שָׁרִין וְעַל מִימְרָא דִּי נְטִלִין:
 כא וְאִשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הָעֲנָן מַעֲרֵב עַד־בֹּקֶר וְנַעֲלָה
 הָעֲנָן בְּבֹקֶר וְנִסְעוּ אוּ יוֹמָם וְלַיְלָה וְנַעֲלָה הָעֲנָן

וְנָסְעוּ: וְיֵשׁ אִשָּׁר יִהְיֶה הָעֵנָן מֵעַרְב עַד־בֹּקֶר
וְנַעֲלָה הָעֵנָן בִּבְקָר וְנָסְעוּ אוֹ יוֹמָם וְלֵילָה וְנַעֲלָה
הָעֵנָן וְנָסְעוּ: וְאֵת דֵּי הַזֶּה עָנָא מִרְמָשָׁא עַד
צַפְרָא וּמִסְתַּלֵּק עָנָא בְּצַפְרָא וְנָטְלִין אוֹ יָמָם
וְלֵילִי וּמִסְתַּלֵּק עָנָא וְנָטְלִין: כֹּד אוֹ־יָמִים אוֹ־
חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים בְּהַאֲרִיד הָעֵנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן
עָלָיו יַחֲנוּ בְּגִי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ וּבִהֲעֵלְתוֹ
יִסְעוּ: אוֹ־יָמִים אוֹ־חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים בְּהַאֲרִיד הָעֵנָן
עַל־הַמִּשְ�כָּן לִשְׁכֹּן עָלָיו יַחֲנוּ בְּגִי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ
וּבִהֲעֵלְתוֹ יִסְעוּ: אוֹ תְרִין יוֹמִין אוֹ יֶרֶחָא אוֹ עֶדֶן
בְּעֶדֶן בְּאוֹרְכוֹת עָנָא עַל מִשְׁכְּנָא לְמִשְׁרֵי עֲלוּהִי
שָׁרֵן בְּגִי יִשְׂרָאֵל וְלֹא נָטְלִין וּבִאֲסַתְלָקוּתָהּ נָטְלִין:
כֹּד עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ אֶת־
מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שְׁמָרוּ עַל־פִּי יְהוָה בִּיד־מִשְׁה:
עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת
יְהוָה שְׁמָרוּ עַל־פִּי יְהוָה בִּיד־מִשְׁה: עַל מִימְרָא
דִּי שָׁרֵן וְעַל מִימְרָא דִּי נָטְלִין יֵת מִסְרָת מִימְרָא
דִּי נָטְרִין עַל מִימְרָא דִּי בִידָא דְמִשְׁה: פ
אֲוִידְבֵּר יְהוָה אֶל־מִשְׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מִשְׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי עִם מִשְׁה לְמִימֶר:
דַּעֲשֵׂה לָךְ שְׁתִּי חֲצוּצָרָת כֶּסֶף מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂהָ
אַתָּם וְהָיוּ לָךְ לְמִקְרָא הַעֲדָה וּלְמַסֵּעַ אֶת־
הַמַּחֲנֹת: עֲשֵׂה לָךְ שְׁתִּי חֲצוּצָרָת כֶּסֶף מְקֻשָּׁה
תַעֲשֶׂהָ אַתָּם וְהָיוּ לָךְ לְמִקְרָא הַעֲדָה וּלְמַסֵּעַ
אֶת־הַמַּחֲנֹת: עַבְד לָךְ תִּרְמִין חֲצוּצָרֵן דְּכֶסֶף נָגִיד
תַּעֲבֹד יִתְהֵן וְיִהְיוּ לָךְ לַעֲרָעָא כְּנֻשְׁתָּא וּלְאַטְלָא
יֵת מִשְׁרִיתָא: ג וְתִקְעוּ בְּהֵן וְנוֹעְדוּ אֱלִיד כָּל־
הַעֲדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְתִקְעוּ בְּהֵן וְנוֹעְדוּ
אֱלִיד כָּל־הַעֲדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְיִתְקַעוּ
בְּהֵן וְיִזְדַּמְנוּן לְוֹתָף כָּל כְּנֻשְׁתָּא לְתַרַע מִשְׁכָּן
זְמָנָא: ד וְאִם־בִּאֲחַת יִתְקַעוּ וְנוֹעְדוּ אֱלִיד
הַנְּשִׂאִים רֹאשִׁי אֱלִפִי יִשְׂרָאֵל: וְאִם־בִּאֲחַת
יִתְקַעוּ וְנוֹעְדוּ אֱלִיד הַנְּשִׂאִים רֹאשִׁי אֱלִפִי
יִשְׂרָאֵל: וְאִם בְּחָדָא יִתְקַעוּ וְיִזְדַּמְנוּן לְוֹתָף

וּבְרַב־כֹּכָא רִישִׁי אֱלִפִיָּא דִּישְׂרָאֵל: ה וְתִקְעֶתֶם
תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲנִים קִדְמָה:
וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲנִים קִדְמָה:
וְתִתְקַעוּן בִּבְכָתָא וְיִשְׁלֹן מִשְׁרִיתָא דְשָׁרֵן קְדוּמָא:
וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה שְׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲנִים
תִּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקַעוּ לְמַסְעֵיהֶם: וְתִקְעֶתֶם
תְּרוּעָה שְׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲנִים תִּימָנָה
תְּרוּעָה יִתְקַעוּ לְמַסְעֵיהֶם: וְתִתְקַעוּן בִּבְכָתָא
תְּנִינֹת וְיִשְׁלֹן מִשְׁרִיתָא דְשָׁרֵן דְּרֹמָא בִּבְכָא
יִתְקַעוּן לְמִטְלָנִיהוֹן: וּבְכַהֲקִיל אֶת־הַקְּהֵל
תִּתְקַעוּ וְלֹא תִרְעוּ: וּבְכַהֲקִיל אֶת־הַקְּהֵל תִּתְקַעוּ
וְלֹא תִרְעוּ: וּבְכַמְכֻשׁ יֵת קֶהֱלָא תִתְקַעוּן וְלֹא
תִיבְבוּן: ה וּבְגִי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקַעוּ בַּחֲצֻצֹת
וְהָיוּ לָכֶם לַחֲקֵת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבְגִי אֶהְרֹן
הַכֹּהֲנִים יִתְקַעוּ בַּחֲצֻצֹת וְהָיוּ לָכֶם לַחֲקֵת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבְגִי אֶהְרֹן כְּהֵנָּא יִתְקַעוּן בַּחֲצוּצָרָתָא
וְיִהְיוּן לְכוֹן לְקֵיָם עֲלֵם לְדִרְיֹכוֹן: ט וְכִי־תִבְאוּ
מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל־חֲצֹל הַצָּר אֶתְכֶם
וְהִרְעַתֶּם בַּחֲצֻצֹת וְנוֹפְרַתֶּם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם: וְכִי־תִבְאוּ
מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל־חֲצֹל הַצָּר אֶתְכֶם וְהִרְעַתֶּם
בַּחֲצֻצֹת וְנוֹפְרַתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם
מֵאִיְבֵיכֶם: וְאִי תַעֲלוּן לְאַגָּחָא קֶרֶבָא בְּאַרְעֲכוֹן
עַל מַעֲיָקִי דְמַעֲיָקִין לְכוֹן וְתִיבְבוּן בַּחֲצוּצָרָתָא
וְיִיעוּל דְּיוֹכְרִיכוֹן לְטָבָא קָדָם יִי אֱלֹהֵיכוֹן
וְתִתְפָּרְקוּן מִסַּנְאִיכוֹן: י וּבְיוֹם שְׂמֹחַתְכֶם
וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֹאשֵׁי חֹדְשְׁכֶם וְתִקְעֶתֶם
בַּחֲצֻצֹת עַל עֲלִיתְכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ
לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
וּבְיוֹם שְׂמֹחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֹאשֵׁי חֹדְשְׁכֶם
וְתִקְעֶתֶם בַּחֲצֻצֹת עַל עֲלִיתְכֶם וְעַל זִבְחֵי
שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְיוֹם חֲדוּתְכוֹן וּבְמוֹעֲדֵיכוֹן
וּבְרִישֵׁי יְרֻחִיכוֹן וְתִתְקַעוּן בַּחֲצוּצָרָתָא עַל

עלותכון ועל נכסת קודשיכון ויהוין לכון
לדוכרנא קדם אלהכון אנא יי אלהכון: פ
חמישי י ויהי בשנה השנית בחדש השני
בעשרים בחדש נעלה הענן מעל משכן
העדרת: ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים
בחדש נעלה הענן מעל משכן העדרת: והיה
בשמת תנחא ברחא תנינא בעשרין לרחא
אסתלק עננא מעלי משכנא דסהדותא: י ויסעו
בגירישראל למסעיהם ממדבר סיני וישכן
הענן במדבר פארן: ויסעו בגירישראל
למסעיהם ממדבר סיני וישכן הענן במדבר
פארן: ונטלו בני ישראל למטלגיהון ממדברא
דסיני ושרא עננא במדברא דפארן: י ויסעו
בראשנה עלפי יהוה בידמשה: ויסעו
בראשנה עלפי יהוה בידמשה: ונטלו
בקדמיתא על מירא דיי בידא דמשה: י ויסע
דגל מחנה בגיריהודה בראשנה לצבאתם
ועלצבא נחשון בןעמינדב: ויסע דגל מחנה
בגיריהודה בראשנה לצבאתם ועלצבא נחשון
בןעמינדב: ונטל טקס משרית בני יהודה
בקדמיתא לחיליהון ועל חילה נחשון בר
עמינדב: י ועלצבא מטה בני יששכר נתנאל
בןצוער: ועלצבא מטה בני יששכר נתנאל
בןצוער: ועל חילא דשבטא דבני יששכר נתנאל
בר צוער: י ועלצבא מטה בני זבולן אליאב
בןחלן: ועלצבא מטה בני זבולן אליאב בןחלן:
ועל חילא דשבטא דבני זבולן אליאב בר חלון:
י והורד המשכן ונסעו בגירגושון ובגני מררי
נשאי המשכן: והורד המשכן ונסעו בגירגושון
ובגני מררי נשאי המשכן: ומתפרק משכנא
ונטלין בני גרשון ובני מררי נטלי משכנא:
י ונסע דגל מחנה ראובן לצבאתם ועלצבא
אליצור בןשדיאור: ונסע דגל מחנה ראובן
לצבאתם ועלצבא אליצור בןשדיאור: ונטל

טקס משרית ראובן לחיליהון ועל חילה אליצור
בר שדיאור: י ועלצבא מטה בני שמעון
שלמיהאל בןצורישדי: ועלצבא מטה בני
שמעון שלמיהאל בןצורישדי: ועל חילא דשבטא
דבני שמעון שלמיהאל בר צורישדי: י ועלצבא
מטה בגיגד אליסף בןדעואל: ועלצבא מטה
בגיגד אליסף בןדעואל: ועל חילא דשבטא
דבני גד אליסף בר דעואל: י ונסעו הקהתים
נשאי המקדש והקימו אתהמשכן עדבאם:
ונסעו הקהתים נשאי המקדש והקימו את
המשכן עדבאם: ונטלין בני קהת נטלי מקדשא
ומקימין ית משכנא עד מיתיהון: י ונסע דגל
מחנה בגיראפרים לצבאתם ועלצבא
אלישמע בןעמיהוד: ונסע דגל מחנה בני
אפרים לצבאתם ועלצבא אלישמע בןעמיהוד:
ונטל טקס משרית בני אפרים לחיליהון ועל
חילה אלישמע בר עמיהוד: י ועלצבא מטה
בני מנשה גמליאל בןפרהצור: ועלצבא מטה
בני מנשה גמליאל בןפרהצור: ועל חילא
דשבטא דבני מנשה גמליאל בר פרהצור:
י ועלצבא מטה בני בנימן אבירן בןגדעוני:
ועלצבא מטה בני בנימן אבירן בןגדעוני: ועל
חילא דשבטא דבני בנימן אבירן בר גדעוני:
י ונסע דגל מחנה בגידן מאסף לכלהמחנה
לצבאתם ועלצבא אחיעזר בןעמישדי: ונסע
דגל מחנה בגידן מאסף לכלהמחנה לצבאתם
ועלצבא אחיעזר בןעמישדי: ונטל טקס
משרית בני דן מכניש לכל משריתא לחיליהון
ועל חילה אחיעזר בר עמישדי: י ועלצבא
מטה בני אשר פגעיאל בןעכרון: ועלצבא
מטה בני אשר פגעיאל בןעכרון: ועל חילא
דשבטא דבני אשר פגעיאל בר עכרון: י ועל
צבא מטה בני נפתלי אחירע בןענין: ועל
צבא מטה בני נפתלי אחירע בןענין: ועל חילא

דשכטא דבני נפתלי אחירע בר עינן: כה אלה
 מסעי בני־ישראל לצבאתם ויפסעו: אלה מסעי
 בני־ישראל לצבאתם ויפסעו: אלן משלגי בני
 ישראל לחיליהון ונטלו: ס כה ויאמר משה
 לחכב בן־רעואל המדיני חתן משה נסעים |
 אנחנו אל־המקום אשר אמר יהוה אתו אתן
 לכם לכה אתנו והטבנו לך כִּי־יהוה דבר־טוב
 על־ישראל: ויאמר משה לחכב בן־רעואל
 המדיני חתן משה נסעים | אנחנו אל־המקום
 אשר אמר יהוה אתו אתן לכם לכה אתנו
 והטבנו לך כִּי־יהוה דבר־טוב על־ישראל: ואמר
 משה לחכב בר רעואל מדינאה חמוהי דמשה
 נטליו אנחנא לאתרא די אמר יי יתה אתן לכון
 איתא עמנא ונוטיב לך ארי יי מליל לאיתאה
 טבא על ישראל: ויאמר אליו לא אלה כי
 אם־אל־ארצי ואל־מולדתי אלה: ויאמר אליו
 לא אלה כי אם־אל־ארצי ואל־מולדתי אלה:
 ואמר לה לא אזל אלהן לארעי וילדותי אזל:
 לא ויאמר אל־נא תעזב אתנו כי | על־כן ידעת
 חנתנו במדבר והיית לנו לעינים: ויאמר אל־נא
 תעזב אתנו כי | על־כן ידעת חנתנו במדבר
 והיית לנו לעינים: ואמר לא כען תשובק יתנא
 ארי על כן ידעת כד הוינא שרן במדברא וגבורן
 דאתעבידו לנא חזיתא בעיניך: ל ויהי כִּי־תלך
 עמנו והיה | הטוב ההוא אשר ייטיב יהוה
 עמנו והטבנו לך: והיה כִּי־תלך עמנו והיה |
 הטוב ההוא אשר ייטיב יהוה עמנו והטבנו לך:
 ויהי ארי תזל עמנא ויהי טבא ההוא די יוטיב
 יי עמנא ונוטיב לך: ל ויסעו מחר יהוה דרך
 שלשת ימים וארון ברית־יהוה נסע לפניהם
 דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה: ויסעו
 מחר יהוה דרך שלשת ימים וארון ברית־יהוה
 נסע לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם
 מנוחה: ונטלו מטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיי

מהלך תלתא יומין וארון קנמא דיי נטל
 קדמיהון מהלך תלתא יומין לאתקנאה להון
 אתר בית מישרי: ל ונטל יהוה עליהם יומם
 בנסעם מן־המחנה: ונטל יהוה עליהם יומם
 בנסעם מן־המחנה: ונטל יקרא דיי עליהון
 ביממא במטלהון מן משריתא: ס
 שיש לה ויהי בנסע הארץ ויאמר משה קומה |
 יהוה ויפצו איביד וינסו משנאיך מפניך: ויהי
 בנסע הארץ ויאמר משה קומה | יהוה ויפצו
 איביד וינסו משנאיך מפניך: והוה במטל ארנא
 ואמר משה אתגלי יי ויתפדרון סנאיך ויערקון
 בעלי דבקך מן קדמך: ל ויבגהוה יאמר שובה
 יהוה רבבות אלפי ישראל: ויבגהוה יאמר שובה
 יהוה רבבות אלפי ישראל: ובמשרוהי אמר טוב
 יי שרי ביקרך בגו רבות אלפיא
 דישראל: פ א ויהי העם כמתאננים רע באוני
 יהוה וישמע יהוה ויחר אפו ותבער־בם אש
 יהוה ותאכל בקצה המחנה: ויהי העם
 כמתאננים רע באוני יהוה וישמע יהוה ויחר אפו
 ותבער־בם אש יהוה ותאכל בקצה המחנה:
 והוה עמא כד מסתקפין ביש קדם יי ושמיע
 קדם יי ותקף רגזה ודלקת בהון אשתא מן קדם
 יי ושציאת בספי משריתא: כ ויצעק העם
 אל־משה ויתפלל משה אל־יהוה ותשקע
 האש: ויצעק העם אל־משה ויתפלל משה
 אל־יהוה ותשקע האש: ויצח עמא על משה
 וצלי משה קדם יי ואשתקעת אשתא: ג ויקרא
 שם־המקום ההוא תבערה כִּי־בערה כם אש
 יהוה: ויקרא שם־המקום ההוא תבערה כִּי
 בערה כם אש יהוה: וקרא שםא דאתרא ההוא
 דלקתא ארי דלקת בהון אשתא מן קדם יי:
 וְהָאִסְפָּסָף אֲשֶׁר בִּקְרָבוֹ הָתָאוּ תָאוֹה וַיָּשֻׁבוּ
 וַיִּכְּפוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֹאכְלֵנוּ בָּשָׂר:
 וְהָאִסְפָּסָף אֲשֶׁר בִּקְרָבוֹ הָתָאוּ תָאוֹה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּכְּפוּ

גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר:
ועברכינ די בנייהון שאילו שאלתא ותבו ובכו
אף בני ישראל ואמרו מן יכלנא בסרא:
וזכרנו את־הדגה אשר־נאכל במצרים חנם
את הקשאים ואת האבטחים ואת־החציר
ואת־הבצלים ואת־השומים: וזכרנו את־הדגה
אשר־נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת
האבטחים ואת־החציר ואת־הבצלים ואת־
השומים: דכירן אנחנו ית נוינא דהוינא אכלין
במצרים מגן ית בוצינא וית אבטיחא וכרתי
ובוצלי ותומי: ועתה נפשנו יבשה אין כל
בלתי אליהמן עיינו: ועתה נפשנו יבשה אין
כל בלתי אליהמן עיינו: וכען נפשנא תאיבא
לית כל מדעם אלהן למנא עיננא: ויהמן
בזרע־גד הוא ועינו כעין הבדלח: והמן בזרע־
גד הוא ועינו כעין הבדלח: ומנא כבר זרע גדא
הוא וחוזה פחוז בדלחא: שטור העם ולקטו
ומחנו ברחים או דכו במדכה ובשלו בפרור
ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם לשד
השמן: שטור העם ולקטו ומחנו ברחים או דכו
במדכה ובשלו בפרור ועשו אתו עגות והיה
טעמו כטעם לשד השמן: שיטין עמא ולקטין
דצבי טחין בריחא או דצבי דאיף במדכתא
ומבשלין לה בקדרא ועבדין יתה גריצן והיה
טעמה כטעם דליש במשחא: טובבדת הפל
עליהמחנה לילה ירד המן עליו: ובבדת הפל
עליהמחנה לילה ירד המן עליו: וכד נחת טלא
על משריתא ליליא נחת מנא עלוהי: וישמע
משה את־העם בכה למשפחתיו איש לפתח
אהליו ויחראף יהוה מאוד ובעיני משה רע:
וישמע משה את־העם בכה למשפחתיו איש
לפתח אהליו ויחראף יהוה יהוה מאוד ובעיני משה
רע: ושמע משה ית עמא בכין לזרעיתיהון גבר
בתרע משכנה ותקף רגזא דני לחדא ובעיני

משה ביש: י ויאמר משה אליהוה למה
הרעת לעבדך ולמה לא־מציתי חסר א חן
בעיניך לשום את־משא כל־העם הזה עלי:
ויאמר משה אליהוה למה הרעת לעבדך ולמה
לא־מציתי חן בעיניך לשום את־משא כל־העם
הזה עלי: ואמר משה קדם יי למא אבאשתא
לעבדך ולמא לא אשפחית רחמין קדמך לשואה
ית מטול כל עמא הדין עלי: י האנכי היריתי
את כל־העם הזה אם־אנכי ילדתיהו כִּי־
תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האמן
את־הינק על האדמה אשר נשבעת לאבותיו:
האנכי היריתי את כל־העם הזה אם־אנכי
ילדתיהו כִּי־תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא
האמן את־הינק על האדמה אשר נשבעת
לאבותיו: האב אנא לכל עמא הדין אם בני אנון
דאמרת לי סוברי בתיקפך כמא דמסובר
תרבינא ית ינקא על ארעא די קימתא
לאבהתוהי: י מאין לי בשר לתת לכל־העם
הזה כִּי־יבכו עלי לאמר תנה־לנו בשר
ונאכלה: מאין לי בשר לתת לכל־העם הזה
כִּי־יבכו עלי לאמר תנה־לנו בשר ונאכלה: מנן
לי בשרא למיחב לכל עמא הדין ארי בכין עלי
למימר הב לנא בסרא וניכול: י לא־אוכל אנכי
לבדי לשאת את־כל־העם הזה כִּי כבר ממני:
לא־אוכל אנכי לבדי לשאת את־כל־העם הזה כִּי
כבר ממני: לית אנא יכיל בלחודי לסוברא ית
כל עמא הדין ארי יקיר מני: י ואם־ככה א
את־עשה לי הרגני נא הרג אם־מצאתי חן
בעיניך ואל־אראה ברעתי: ואם־ככה א את־
עשה לי הרגני נא הרג אם־מצאתי חן בעיניך
ואל־אראה ברעתי: ואם בדין את עבד לי קטלני
כען קטול אם אשפחית רחמין קדמך ולא אחזי
בבישתי: פ י ויאמר יהוה אלימשה אספה־לי
שבועים איש מזקני ישראל אשר ידעת בייתם

זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרֵי וְלִקְחַת אֹתָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וְהִתְיַצְבוּ שָׁם עִמָּךְ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
אֶסְפְּהֵם לִי שְׁבָעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעָה
בֵּיתָם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרֵי וְלִקְחַת אֹתָם אֶל־אֹהֶל
מוֹעֵד וְהִתְיַצְבוּ שָׁם עִמָּךְ: וְאָמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּנוֹשׁ
קִדְמִי שְׁבָעִין גְּבָרָא מִסְבֵּי יִשְׂרָאֵל דִּי יֵדְעָה אַרִי
אֲנִין סְבִי עֲמָא וְסִרְכּוּהִי וְתִדְבֵּר יִתְהוֹן לְמִשְׁכַּן
זִמְנָא וְיִתְעַתְדוֹן תַּמָּן עִמָּךְ: וַיִּירְדְּתִי וּדְבַרְתִּי
עִמָּךְ שָׁם וְאַצְלֵתִי מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלִיד וְשִׁמְתִּי
עֲלֵיהֶם וְנִשְׁאוּ אֹתָךְ בְּמִשְׁא הָעָם וְלֹא־תִשָּׂא
אֹתָהּ לְבַדָּךְ: וַיִּרְדְּתִי וּדְבַרְתִּי עִמָּךְ שָׁם וְאַצְלֵתִי
מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלִיד וְשִׁמְתִּי עֲלֵיהֶם וְנִשְׁאוּ אֹתָךְ
בְּמִשְׁא הָעָם וְלֹא־תִשָּׂא אֹתָהּ לְבַדָּךְ: וְאַתְּגַלִּי
וְאַמְלִל עִמָּךְ תַּמָּן וְאַרְבֵּי מִן רוּחָא דְעָלִיד וְאַשְׁוִי
עֲלֵיהוֹן וְיִסּוּכְרוֹן עִמָּךְ בְּמִשּׁוּל עֲמָא וְלֹא תִסּוּכֵר
אֶת בְּלַחְדָּךְ: וַיֹּאֲלֵהֶם תֹּאמֶר הִתְקַדְּשׁוּ
לְמַחֵר וְאַכְלֵתֶם בָּשָׂר כִּי בְכִיתֶם בְּאֻזִּי יְהוָה
לֵאמֹר מִי יֵאָכְלֵנוּ בָּשָׂר כִּי־טוֹב לָנוּ בְּמִצְרַיִם
וְנָתַן יְהוָה לָכֶם בָּשָׂר וְאַכְלֵתֶם: וְאַל־הָעָם
תֹּאמֶר הִתְקַדְּשׁוּ לְמַחֵר וְאַכְלֵתֶם בָּשָׂר כִּי בְכִיתֶם
בְּאֻזִּי יְהוָה לֵאמֹר מִי יֵאָכְלֵנוּ בָּשָׂר כִּי־טוֹב לָנוּ
בְּמִצְרַיִם וְנָתַן יְהוָה לָכֶם בָּשָׂר וְאַכְלֵתֶם: וּלְעֲמָא
תִּימַר אֲזַדְמַנּוּ לְמַחֵר וְתִיכְלוּן בְּסָרָא אַרִי בְּכִיתוֹן
קָדָם יְיָ לְמִימַר מִן יִכְלֻנָא בְּסָרָא אַרִי טַב לָנָא
בְּמִצְרַיִם וְיִתֵּן יְיָ לָכוֹן בְּסָרָא וְתִיכְלוּן: וַיֹּאמֶר
אֶחָד תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמִים וְלֹא חֲמִשָּׁה יָמִים
וְלֹא עֶשְׂרֵה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם: לֹא יוֹם אֶחָד
תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמִים וְלֹא חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרֵה
יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם: לֹא יוֹמָא חַד תִּיכְלוּן וְלֹא
תְרִין יוֹמִין וְלֹא חֲמִשָּׁא יוֹמִין וְלֹא עֶשְׂרָא יוֹמִין
וְלֹא עֶשְׂרִין יוֹמִין: כְּעַד א חֲדָשׁ יָמִים עַד
אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאִפְכֶם וְהָיָה לָכֶם לִזְרָא וְעַן כִּי־
מֵאִסְתֶּם אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וְתִבְכוּ לִפְנֵי
לֵאמֹר לָמָּה זֶה יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם: עַד א חֲדָשׁ

יָמִים עַד אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאִפְכֶם וְהָיָה לָכֶם לִזְרָא וְעַן
כִּי־מֵאִסְתֶּם אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וְתִבְכוּ לִפְנֵי
לֵאמֹר לָמָּה זֶה יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם: עַד יִרַח יוֹמִין עַד
דִּי תִקּוּצוֹן בֵּה וְהָיָה לָכוֹן לְתַקְלָא חֵלֶף דְּקִצְתוֹן
יֵת מִימְרָא דִּי דִשְׁכַּנְתָּה שְׁרִית בִּינִיכוֹן וּבְכִיתוֹן
קִדְמוּהִי לְמִימַר לָמָּה דָּנָן נִפְקָנָא מִמִּצְרַיִם:
כֹּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שְׁש־מֵאוֹת אֱלֹף רְגֵלֵי הָעָם
אֲשֶׁר אֲנִי בְּקִרְבּוֹ וְאַתָּה אֲמַרְתָּ בָּשָׂר אֲתָן
לָהֶם וְאַכְלוּ חֲדָשׁ יָמִים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שְׁש־מֵאוֹת
אֱלֹף רְגֵלֵי הָעָם אֲשֶׁר אֲנִי בְּקִרְבּוֹ וְאַתָּה אֲמַרְתָּ
בָּשָׂר אֲתָן לָהֶם וְאַכְלוּ חֲדָשׁ יָמִים: וְאָמַר מֹשֶׁה
שִׁית מָאָה אֲלִפִּין גְּבָרָא רְגֵלָאָה עֲמָא דִּי אָנָּא
בִּיגִיהוֹן וְאַתָּה אֲמַרְתָּ בְּסָרָא אֲתָן לָהוֹן וְיִיכְלוּן יִרַח
יוֹמִין: כֹּא הֵצֵאָן וּבְקֵר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם
אִם אֶת־כָּל־דְּגֵי הַיָּם יֹאסֵף לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם:
הֵצֵאָן וּבְקֵר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם אִם אֶת־כָּל־
דְּגֵי הַיָּם יֹאסֵף לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם: הָעַן וְתוֹרִין
יִתְנַפְּסוּן לָהוֹן הִסְפְּקוֹן לָהוֹן אִם יֵת כָּל נִגְנִי יִמָּא
יִתְפַּנְּשׁוּן לָהוֹן הִסְפְּקוֹן לָהוֹן: פ כֹּא וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה הִיד יְהוָה תִּקְצֹר עֵתָה תִּרְאֶה הִיקְרָךְ
דְּבָרִי אִם־לֹא: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִיד יְהוָה
תִּקְצֹר עֵתָה תִּרְאֶה הִיקְרָךְ דְּבָרִי אִם־לֹא: וְאָמַר
יְיָ לְמֹשֶׁה הִמְיִמְרָא דִּי יִתְעַפֵּב כְּעַן תִּתְּחִי
הִיעֲרַעְנָךְ פִּתְגָמִי אִם לֹא: כֹּא וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר
אֶל־הָעָם אֶת דְּבָרֵי יְהוָה וַיֹּאסֵף שְׁבָעִים אִישׁ
מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם סְבִיבַת הָאֹהֶל: וַיֵּצֵא
מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל־הָעָם אֶת דְּבָרֵי יְהוָה וַיֹּאסֵף
שְׁבָעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם סְבִיבַת
הָאֹהֶל: וּנְפַק מֹשֶׁה וּמְלִיל לְעֲמָא יֵת פִּתְגָמִיא דִּי
וּכְנֵשׁ שְׁבָעִין גְּבָרָא מִסְבֵּי עֲמָא וְאַקֵּם יִתְהוֹן
סְחוּר סְחוּר לְמִשְׁכָּנָא: כֹּא וַיִּירְדַּד יְהוָה א בְּעִנְיָ
וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאצֵּל מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן
עַל־שְׁבָעִים אִישׁ הַזִּקְנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם
הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסֻפוּ: וַיִּירַד יְהוָה א בְּעִנְיָ

וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן
 על שבעים איש הזקנים והי בנח עליהם הרוח
 ויתנבאו ולא יספו: ואתגלי יי בעננא ומליל עמה
 ורבי מן רוחא די עלוהי ויהב על שבעין גברא
 סביא והוה פד שרת עליהון רוחא דנבואה
 ומתנבאין ולא פסקין: כ וישארו שני אנשים
 במחנה שם האחד | אלדד ושם השני מידד
 ותנח עליהם הרוח והמה בפתכים ולא יצאו
 האהלה ויתנבאו במחנה: וישארו שני אנשים
 במחנה שם האחד | אלדד ושם השני מידד
 ותנח עליהם הרוח והמה בפתכים ולא יצאו
 האהלה ויתנבאו במחנה: ואשתארו תרין גברין
 במשריתא שום חד אלדד ושום תננא מידד
 ושרת עליהון רוחא דנבואה ואנון בכתביא ולא
 נפקו למשכנא ואתנבאו במשריתא: כ וירץ
 הנער ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד
 מתנבאים במחנה: וירץ הנער ויגד למשה
 ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה: ורהט
 עולמא וחי למשה ואמר אלדד ומידד מתנבאין
 במשריתא: כ ויען יהושע בן נון משרת משה
 מבחריו ויאמר אנני משה בלאם: ויען יהושע
 בן נון משרת משה מבחריו ויאמר אנני משה
 בלאם: ואכת יהושע בר נון משמשנה דמשה
 מעולמותה ואמר רבוני משה אסרנון: כ ויאמר
 לו משה המקנא אתה לי ומי יתן בלעם יהוה
 נביאים כריתתן יהוה את רוחו עליהם: ויאמר
 לו משה המקנא אתה לי ומי יתן בלעם יהוה
 נביאים כריתתן יהוה את רוחו עליהם: ואמר לה
 משה הקנא את מקני לי רענא פון ויהון כל
 עמא דיי נביאן ארי יתן יי ית רוחא דנבואתה
 עליהון:

שביע לויאסף משה אליהמחנה הוא וזקני
 ישראל: ויאסף משה אליהמחנה הוא וזקני
 ישראל: ואתכנש משה למשריתא הוא וסבי

ישראל: לא ורוח נסע | מאת יהוה ויגו שלום
 מן הים וימש עליהמחנה בדרך יום כה
 וכדרך יום כה סביבות המחנה וכאמתי
 עלפני הארץ: ורוח נסע | מאת יהוה ויגו
 שלום מן הים וימש עליהמחנה בדרך יום כה
 וכדרך יום כה סביבות המחנה וכאמתי עלפני
 הארץ: ורוחא נטל מן קדם יי ואפרח שלי מן
 ימא ורמא על משריתא כמהלך יומא לכא
 וכמהלך יומא לכא סחור סחור למשריתא וכרום
 תרמין אמין על אפי ארעא: ל ויקם העם
 בלחיים והוא וכלהלילה וכל | יום המחנות
 ויאספו את השליו הממעיט אסף עשרה
 חמרים וישמחו להם שטוח סביבות המחנה:
 ויקם העם בלחיים והוא וכלהלילה וכל | יום
 המחנות ויאספו את השליו הממעיט אסף עשרה
 חמרים וישמחו להם שטוח סביבות המחנה:
 וקם עמא כל יומא והוא וכל ליליא וכל יומא
 דבתרוהי וכנשו ית שלי דאזער כנש עשרא
 דגורין ושטחו להון משטחין סחור סחור
 למשריתא: ל הבשר עודנו בין שניהם טרם
 יכרת ואף יהוה חרה בלעם ויד יהוה בלעם מפה
 רבה מאד: הבשר עודנו בין שניהם טרם יכרת
 ואף יהוה חרה בלעם ויד יהוה בלעם מפה רבה
 מאד: בסרא עד כען בין שניהון עד לא פסק
 ורגזא דיי תקיף בעמא וקטל יי בעמא קטול סגי
 לתדא: ל ויקרא את שם המקום ההוא קברות
 התאוה כרבו את העם המתאווים:
 ויקרא את שם המקום ההוא קברות התאוה
 כרבו את העם המתאווים: וקרא ית שמא
 דאתרא ההוא קברי דמשאלי ארי תמן קברו ית
 עמא דשאילו: ל מקברות התאוה נסעו העם
 חצרות ויהיו בחצרות: מקברות התאוה נסעו
 העם חצרות ויהיו בחצרות: מקברי דמשאלי
 נטלו עמא לחצרות והיו בחצרות: פ ויתדבר

מֵרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשָּׁה עַל־אֲדֹת הָאִשָּׁה הַכִּשִּׁית
 אֲשֶׁר לָקַח כִּי־אִשָּׁה כִּשִּׁית לָקַח: וּתְדַבֵּר מֵרִים
 וְאַהֲרֹן בְּמִשָּׁה עַל־אֲדֹת הָאִשָּׁה הַכִּשִּׁית אֲשֶׁר
 לָקַח כִּי־אִשָּׁה כִּשִּׁית לָקַח: וּמִלֵּלֵת מֵרִים וְאַהֲרֹן
 בְּמִשָּׁה עַל עֶסֶק אֶתְמָא שְׁפָרְתָא דִּי נָסִיב אָרִי
 אֶתְמָא שְׁפָרְתָא דְנָסִיב רְחִיק: כִּי־אִמְרוּ הֲרַק
 אֲדִי־בְמִשָּׁה דְּבַר יְהוָה הָלָא גַם־בְּנֹו דְּבַר וַיִּשְׁמַע
 יְהוָה: וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אֲדִי־בְמִשָּׁה דְּבַר יְהוָה הָלָא
 גַם־בְּנֹו דְּבַר וַיִּשְׁמַע יְהוָה: וַאֲמָרוּ הִלְחֹוד בְּרַם
 בְּמִשָּׁה מִלִּיל יֵי הָלָא אָף עַמְנָא מִלִּיל וּשְׁמִיעַ
 קָדָם יֵי: גִּי־וְהָאִישׁ מִשָּׁה כְּתִיב עֲנוּ קִרִי עֲנִיו מֵאֹד
 מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וְהָאִישׁ
 מִשָּׁה עֲנִיו מֵאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
 הָאֲדָמָה: וְגִבְרָא מִשָּׁה עֲנוּתָן לְחֹדָא מִכָּל אֲנָשָׁא
 דִּי עַל אִפִּי אָרְעָא: ס דִּי־אִמְרוּ יְהוָה פְּתָאֵם
 אֶל־מִשָּׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מֵרִים צֹאוּ שְׁלֹשְׁתָּכֶם
 אֶל־אַהֲל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלֹשָׁתָם: וַיֹּאמְרוּ יְהוָה
 פְּתָאֵם אֶל־מִשָּׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מֵרִים צֹאוּ
 שְׁלֹשְׁתָּכֶם אֶל־אַהֲל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלֹשָׁתָם: וַאֲמַר
 יֵי בִתְפָף לְמִשָּׁה וְלֹאֲהֲרֹן וּלְמֵרִים פּוֹקוּ תִלְתִּיכוֹן
 לְמִשְׁכַּן זְמָנָא וּנְפָקוּ תִלְתִּיהוֹן: ה וַיֵּרֶד יְהוָה
 בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן
 וּמֵרִים וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם: וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן
 וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וּמֵרִים וַיֵּצְאוּ
 שְׁנֵיהֶם: וְאַתְגְּלִי יֵי בְּעַמּוּדָא דְעַנְנָא וְקַם בְּתַרְע
 מִשְׁכְּנָא וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וּמֵרִים וּנְפָקוּ תְרוּיְהוֹן:
 וַיֹּאמְרוּ שְׁמַעוּ־נָא דְבָרִי אִם־יְהִיֶּה נִבְיָאֲכֶם
 יְהוָה בְּמִרְאָה אֱלֹו אֲתוּדַע בְּחֹלֹם אֲדַבֵּר־בּוֹ:
 וַיֹּאמְרוּ שְׁמַעוּ־נָא דְבָרִי אִם־יְהִיֶּה נִבְיָאֲכֶם יְהוָה
 בְּמִרְאָה אֱלֹו אֲתוּדַע בְּחֹלֹם אֲדַבֵּר־בּוֹ: וַאֲמַר
 שְׁמַעוּ עַכְשָׁן פִּתְגָמִי אִם יְהוֹן לְכוּן נִבְיָאִין אֲנָא יֵי
 בְּחֻזִּין אֲנָא מִתְגְּלִי לְהוֹן בְּחֹלְמִין אֲנָא מְמַלֵּל
 עִמְהוֹן: וְלֹא־כֹן עֲבָדִי מִשָּׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן
 הוּא: לֹא־כֹן עֲבָדִי מִשָּׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא:

לֹא כֹן עֲבָדִי מִשָּׁה בְּכָל בֵּיתִי מְהִימָן הוּא: ה פֶּתַח
 אֶל־פֶּתַח אֲדַבֵּר־בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידָת וּתְמַנָּת
 יְהוָה יָבוֹט וּמִדּוּעַ לֹא יֵרָאֶתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי
 בְּמִשָּׁה: פֶּתַח אֶל־פֶּתַח אֲדַבֵּר־בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידָת
 וּתְמַנָּת יְהוָה יָבוֹט וּמִדּוּעַ לֹא יֵרָאֶתֶם לְדַבֵּר
 בְּעַבְדִּי בְּמִשָּׁה: מְמַלֵּל עִם מְמַלֵּל מְלֻלָּא עִמָּה
 בְּחֻזִּין וְלֹא בְּחֻדּוֹן וּדְמוּת וְקָרָא דִּי מִסְתַּכֵּל וּמָא
 דִּין לֹא דְחִלְתוֹן לְמַלְלָא בְּעַבְדִּי בְּמִשָּׁה: ט וַיִּחְרַר
 אָף יְהוָה בָּם וַיִּלְךְ: וַיִּחְרַר־אָף יְהוָה בָּם וַיִּלְךְ:
 וַתִּקְרִיף רִגְזָא דִּי בְּהוֹן וְאַסְתַּלֵּק: י וַהֲעֵנָן סָר מֵעַל
 הָאֹהֶל וְהִנֵּה מֵרִים מְצַרְעַת פְּשָׁלָג וַיִּפֹּן אֶהֱרֹן
 אֶל־מֵרִים וְהִנֵּה מְצַרְעַת: וַהֲעֵנָן סָר מֵעַל הָאֹהֶל
 וְהִנֵּה מֵרִים מְצַרְעַת פְּשָׁלָג וַיִּפֹּן אֶהֱרֹן אֶל־מֵרִים
 וְהִנֵּה מְצַרְעַת: וַעֲנָנָא אֶסְתַּלֵּק מֵעַלְוִי מִשְׁכְּנָא וְהָא
 מֵרִים חֹדָא פְתֻלָּא וְאַתְפְּנִי אֶהֱרֹן לֹות מֵרִים וְהָא
 סְגִירָת: יא וַיֹּאמְרוּ אֶהֱרֹן אֶל־מִשָּׁה בִּי אֲדֹנִי
 אֶל־נָא תִשֶׁת עֲלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נֹואֲלָנוּ וְאֲשֶׁר
 חֲטָאנוּ: וַיֹּאמְרוּ אֶהֱרֹן אֶל־מִשָּׁה בִּי אֲדֹנִי אֶל־נָא
 תִשֶׁת עֲלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נֹואֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חֲטָאנוּ:
 וַאֲמַר אֶהֱרֹן לְמִשָּׁה בְּכַעַר רְבוּנִי לֹא כַעַן תִּשּׁוּי
 עֲלֵנָא חֹזְבָא דְאַטְפִּשְׁנָא וְדִי סְרַחְנָא: יב אֶל־נָא
 תְּהִי כְּמַת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחַם אִמּוֹ וַיֹּאכֵל חֲצִי
 בָּשָׂר: אֶל־נָא תְּהִי כְּמַת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחַם
 אִמּוֹ וַיֹּאכֵל חֲצִי בָּשָׂר: לֹא כַעַן תִּתְרַחֵק דָּא
 מִבִּינָנָא אָרִי אֶתְחַנָּא הִיא צִלִּי כַעַן עַל בְּסָרָא
 מִיתָא דְדִין דִּי בַה וַיִּתְּסִי: יג וַיִּצְעַק מִשָּׁה אֶל־
 יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ: וַיִּצְעַק מִשָּׁה
 אֶל־יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ: וַצִּלִּי מִשָּׁה
 קָדָם יֵי לְמִימַר אֱלֹהָא בְּכַעַר אִפִּי כַעַן יִתָּה: פ
 מִפְסִיר דִּי וַיֹּאמְרוּ יְהוָה אֶל־מִשָּׁה וְאַבְיָה יִרְק יִרְק
 בְּפִנְיָה הָלָא תְּפֻלָּם שְׁבַעַת יָמִים תְּסַגֵּר שְׁבַעַת
 יָמִים מְחֻזִּין לְמַחְנָה וְאַחֵר תֹּאכְסֵף: וַיֹּאמְרוּ יְהוָה
 אֶל־מִשָּׁה וְאַבְיָה יִרְק יִרְק בְּפִנְיָה הָלָא תְּפֻלָּם
 שְׁבַעַת יָמִים תְּסַגֵּר שְׁבַעַת יָמִים מְחֻזִּין לְמַחְנָה

האָספּ מַרְיָם: וְאַסְתָּגֵרַת מַרְיָם מִבֶּרֶא לְמִשְׁרִיתָא
 שְׂבָעָא יוֹמִין וְעָמָא לֹא נָטַל עַד דִּאֲתַכְנֶשֶׁת מַרְיָם:
 10 וְאַחֲרָא נִסְעוּ הָעָם מִחֲצָרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבָּר
 פֶּאֶרְוִן: וְאַחֲרָא נִסְעוּ הָעָם מִחֲצָרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבָּר
 פֶּאֶרְוִן: וּבִתְרָא כֵּן נָטְלוּ עָמָא מִחֲצָרוֹת וַיֵּשְׁרוּ
 בְּמִדְבָּרָא דְּפֶאֶרְוִן: פ פ פ קל"ו פסוקים, מהללא"ל סימן.

ואַחֲרָא תֵּאָסֵף: וְאָמַר יִי לְמִשָּׁה וְאֵלּוּ אֲבוּהָא מִנְּזַף
 נָדִיף בֵּהּ הִלָּא תִּתְכַלֵּם שְׂבָעָא יוֹמִין תִּסְתַּגֵּר שְׂבָעָא
 יוֹמִין מִבֶּרֶא לְמִשְׁרִיתָא וּבִתְרָא כֵּן תִּתְכַנֶּשׁ:
 10 וְתִסְגֵּר מַרְיָם מַחוּז לְמַחְנָה שְׂבָעַת יָמִים
 וְהָעָם לֹא נָסַע עַד-הָאָסֵף מַרְיָם: וְתִסְגֵּר מַרְיָם
 מַחוּז לְמַחְנָה שְׂבָעַת יָמִים וְהָעָם לֹא נָסַע עַד-

הפטרה לפרשת בהעלותך בזכריה פרק ב

ב י רַנִּי וְשִׁמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנֵּנִי-בָא וְשִׁכְנִיתִי בְּתוֹכָךָ נְאֻם-יְהוָה: 10 וְנָלוּ גוֹיִם רַבִּים אֶל-יְהוָה
 בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם וְשִׁכְנִיתִי בְּתוֹכָךָ וַיִּדְעַת כִּי-יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ: 11 וְנָחַל יְהוָה
 אֶת-יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל-אֲדָמַת הַקָּדָשׁ וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלַיִם: 12 הֵם כָּל-בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נִעוֹר
 מִמַּעוֹן קָדְשׁוֹ: 13 וַיִּרְאֵנִי אֶת-יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ יְהוָה וְהַשָּׁטָן עֹמֵד עַל-יְמִינוֹ
 לְשׁוֹנוֹ: 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן יִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַשָּׁטָן וַיִּגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבָּחַר בִּירוּשָׁלַיִם הַלּוֹא
 זֶה אִוֵּר מִצָּל מֵאֵשׁ: 15 וַיְהוֹשֻׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים צוּאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ: 16 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר
 אֶל-הָעֹמְדִים לִפְנֵי לֵאמֹר הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו רֵאאֵה הָעֵבֶרֶתִי מַעֲלִיךָ עוֹנֵךְ
 וְהַלְבִּישׁ אֶתְךָ מַחֲלָצוֹת: 17 וַאֲמֹר יֵשׁוּמוּ צִנִּיף מַהוֹר עַל-רֹאשׁוֹ וַיֵּשִׁימוּ הַצִּנִּיף הַמַּהוֹר עַל-רֹאשׁוֹ
 וַיִּלְבָּשֻׁהוּ בְּגָדִים וּמַלְאָךְ יְהוָה עֹמֵד: 18 וַיַּעַד מַלְאָךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: 19 כֹּה-אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 אִם-בְּדַרְכֵי תֵלֵךְ וְאִם אֶת-מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר וְגַם אֶתְּהָ תִדְרִין אֶת-בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת-חֻצֵּי וּנְתַתִּי
 לְךָ מִחֲלָכִים בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה: 20 שְׁמַע-נָא יְהוֹשֻׁעַ 1 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶתְּהָ וְרַעֲיֵה הַיֹּשִׁבִּים לִפְנֶיךָ
 כִּי-אֲנִשִּׁי מוֹפֶת הָמָּה כִּי-הִנֵּנִי מֵבִיא אֶת-עַבְדִּי צִמְח: 21 כִּי 1 הִנֵּה הָאֵבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ
 עַל-אֵבֶן אַחַת שְׂבָעָה עֵינַיִם הִנֵּנִי מִפְתַּח פֶּתַחַה נֹאם יְהוָה צְבָאוֹת וּמִשְׁתִּי אֶת-עֵינֵי הָאָרֶץ-הַזֹּאת
 בַּיּוֹם אֶחָד: 22 בַּיּוֹם הַהוּא נֹאם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל-תַּחַת גִּפְּן וְאֶל-תַּחַת תְּאֵנָה:
 ד ׀ וַיֵּשֶׁב הַמַּלְאָךְ הַדִּבֵּר בִּי וַיַּעֲרֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר-יַעוֹר מִשְׁנָתוֹ: 23 וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֵה וַאֲמֹר
 רֵאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְכֵלָה עַל-רֹאשָׁהּ וְשִׂבְעָה נִרְתִּיָּה עָלֶיהָ שְׂבָעָה וְשִׂבְעָה מוֹצָאוֹת
 לְנֹרוֹת אֲשֶׁר עַל-רֹאשָׁהּ: 24 וּשְׁנַיִם זִיתִּים עָלֶיהָ אֶחָד מִיְּמִין הַגֵּזֶה וְאֶחָד עַל-שְׂמֹאלָהּ: 25 וַאֲנִי וַאֲמֹר
 אֶל-הַמַּלְאָךְ הַדִּבֵּר בִּי לֵאמֹר מַה-אֵלֶּה אֲדֹנִי: 26 וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדִּבֵּר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ
 מַה-הָמָּה אֵלֶּה וַאֲמֹר לֹא אֲדֹנִי: 27 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר-יְהוָה אֶל-זֶרְבָבֶל לֵאמֹר לֹא
 בְּחִיל וְלֹא בְּכַח כִּי אִם-בְּרוּחִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: 28 מִי-אַתָּה הִרְחִינִי לִפְנֵי זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר
 וְהוֹצִיא אֶת-הָאֵבֶן הָרִאשֹׁה תִּשְׁאֹת חֵן חֵן לָהּ:

לחיות עם הזמן

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	72 ד'	120 ד'							
ו', ט"ו בסיוון	4.07	2.57	4.35	5.43	9.07	12.42	13.18	19.49.8	20.18
ז', ט"ז בסיוון	4.08	2.57	4.35	5.43	9.07	12.43	13.18	19.50.0	20.18
ח', י"ח בסיוון	4.08	2.57	4.35	5.43	9.07	12.43	13.19	19.50.1	20.18
ט', י"ח בסיוון	4.08	2.58	4.36	5.44	9.08	12.43	13.19	19.50.3	20.18
י', י"ט בסיוון	4.08	2.58	4.36	5.44	9.08	12.43	13.19	19.50.4	20.18
יא', כ' בסיוון	4.09	2.58	4.36	5.44	9.08	12.44	13.19	19.50.5	20.18
יב', כ"א בסיוון	4.09	2.59	4.37	5.44	9.08	12.44	13.19	19.50.6	20.18
יג', כ"ב בסיוון	4.10	2.59	4.37	5.45	9.09	12.44	13.19	19.50.7	20.19

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.

לוח ללימוד הרמב"ם

ט"ו בסיוון ה'תשפ"ד – כ"ב בסיוון ה'תשפ"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ט"ו בסיוון	הלכות סוטה פרק ד. פעמי הכן וגו'. ספר קדושה והוא ספר חמישי. הלכות איסורי ביאה. בפרקים אלו. פרק א-ב.	הל' בכורים פרק יא.	מל"ת קה. של. שלא. שלב. שלג. שלד.
ז'	ט"ז בסיוון	פרק ג-ה.	פרק יב.	מל"ת שלו. שלה. שלז. שלה. שלט.
ח'	י"ח בסיוון	פרק ו-ח.	הל' שמיטה ויובל. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת שם. שמא. שמב. שמג. שדמ. שמה.
ט'	י"ח בסיוון	פרק ט-יא.	פרק ב.	מל"ת שמח. שמת. שנ. שנא.
י'	י"ט בסיוון	פרק יב-יד.	פרק ג.	מל"ת שנב. שמז. שמו.
יא'	כ' בסיוון	פרק טו-יז.	פרק ד.	מל"ת נב. נג. נה. נד. שנד. שס. שסא.
יב'	כ"א בסיוון	פרק יח-כ.	פרק ה.	מל"ת קסא. קסב. מ"ע לח. מל"ת קס. קנח. קנט.
יג'	כ"ב בסיוון	פרק כא-כב. הלכות מאכלות אסורות. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ו.	מל"ת שנג. מ"ע קמט.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
בהעלותך	19:08	20:30	19:30	20:33	19:21	20:34	19:28	20:30
שלח	19:09	20:31	19:31	20:33	19:22	20:35	19:29	20:31

לזכות אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**,
בני הרה"ח ר' **שלום ישעי'** ע"ה **דייטש**